

şurup

Ücretsiz Sağlık Aktüel Dergi

Ocak 2021 • Yıl : 11 • Sayı : 43 Üç ayda bir yayınlanır.

Gebelerde Covid-19 Enfeksiyonu

BU SAYIDA

- // GEBELERDE COVID-19 ENFEKSİYONU
- // CİLT KURULUĞUNA KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER
- // GÖĞÜS CERRAHİ ANABİLİM DALI
- // TÜBERKÜLOZ TEDAVİSİNDE İLAÇ KULLANIMI
- // 175 BİN KİŞİYE KANSER TEŞHİSİ KONULUYOR
- // "İSPARTA OTİZM KONGRESİ" BAŞLADI

Prof.Dr. **Rasih YAZKAN**
SDÜ Hastanesi Başhekimi

Şurup Dergisinin değerli okurları; 43. sayımızla yeniden karşınızdayız.

Yeni sayımızda Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof.Dr. İlker Günyeli, 'Gebelerde Covid-19 Enfeksiyonu' başlıklı yazısında, içinde bulunduğumuz pandemi sürecinde gebelikte yaşanan Covid-19 vakaları, belirtiler, tanı yöntemleri ve tedavi yaklaşımları gibi daha bir çok önemli başlıkta aydınlatıcı bilgiler paylaştı.

Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Recep Çetin, tüm dünyada yaygın olarak görülen kanser hastalığı hakkında önemli bilgiler paylaştı. Çağın hastalığı kanserin erken teşhis edildiğinde başarılı bir şekilde tedavi edildiğinden bahseden Prof. Dr. Çetin, hastaya uygulanan tıbbi ve psikolojik destek kadar, hastanın bilinçli ve pozitif davranmasının da önemli rol oynadığını aktardı."

Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan Dr. Öğr. Üyesi Havva Hilal Ayvaz Çelik

'Cilt Kuruluğuna Karşı Alınacak Önlemler' başlıklı yazısında, özellikle soğuk havalarda cildin nem kaybetmesi nedeniyle birçok insanda görülen bu durumun, önemsenmesi ve mutlaka önlem alınması gerektiğini anlatarak önerilerde bulundu.

SDÜ Hastanesi ekibine katılan öğretim üyelerimizin tanıtıldığı bölüm ve üniversitemiz ve hastanemizden gelişmelerin paylaşıldığı haberler ilerleyen sayfalarımızda karşınıza gelecek.

Devam eden pandemi sürecinde rehavete kapılmadan, kurallara riayet ederek üzerimize düşen görevi yerine getirelim, maske, mesafe ve temizlik kurallarına uymayı sürdürelim.

Sağlıklı günlerde buluşmak ümidiyle...

04 /08 GEBELERDE COVID-19 ENFEKSİYONU

10 /11 CİLT KURULUĞUNA KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

12 /14 GÖĞÜS CERRAHİ ANABİLİM DALI

HABERLER

- Sosyal İzolasyon Sürecinde
Çocuklar Sosyal Becerileri Nasıl Kazanır?24
- Güçlü Bağışıklık Sistemi İçin
Yeterli ve Dengeli Beslenme Önemli.....26
- Ağız ve Diş Sağlığı Sağlıklı Yaşamın İlk Adımıdır28
- Pandemi Dönemi Alışveriş Alışkanlıklarını Değiştirdi 30
- Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Öztürk "Pandemi Dönemi
Halk Sağlığı Politikaları ve Uygulamaları"nı Anlattı.....32
- Bilim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Turan
Ülkemizin Pandemi Sürecini Değerlendirdi..... 33
- İnfodemi ile Pandemi Paniğe Dönüşmesin..... 34
- Hamilelik Sürecinde Doğum Koçlarının Rolü Anlatıldı 35

Dergimizin bu sayısını <http://hastane.sdu.edu.tr/surup-dergisi> adresinden dijital olarak okuyabilirsiniz.

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ

Süleyman Demirel Üniversitesi Doğu Yerleşkesi / Çünür - ISPARTA
T. 0 (246) 211 2000 F. 0 (246) 211 28 30 - 211 28 32

facebook.com/sduhastanesi

twitter.com/sduhospital

ISSN : 2147-9992

Yıl : 11 Sayı : 43 Ocak 2021

Üç ayda bir yayınlanır.

Ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.

İÇİNDEKİLER

16 /17 TÜBERKÜLOZ TEDAVİSİNDE İLAÇ KULLANIMI

18 /19 175 BİN KİŞİYE KANSER TEŞHİSİ KONULUYOR

20 /21 "İSPARTA OTİZM KONGRESİ" BAŞLADI

22

İlk Koronavirüs Aşısı Başhekim Yazkan'a Yapıldı

- ▶ SDÜ Kalitesini ve Yetkinliğini Belgeledi..... 35
- ▶ Başarı Ödülü..... 36
- ▶ Tartışmalı Poster 1.'lik Ödülü..... 36
- ▶ Otizmlili Bireyler İçin Kamera Karşısına Geçtiler..... 36
- ▶ "Yılın En Başarılı Genç Kardiyologları"
İkincilik Ödülü SDÜ'ye..... 36

- ▶ "Naz ile Sesele Yolculuk" İşitme Engelli Çocuklara Umut
Oluyor37
- ▶ Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi
İki Stratejik Projenin Ortağı Oldu.....37
- ▶ Milli Ağaçlandırma Günü Seferberliğine Destek 40
- ▶ Büyük Önder Atatürk'ü Saygı ve Minnetle Anıyoruz 40

<http://hastane.sdu.edu.tr/>

❖ **İmtiyaz Sahibi**
Prof.Dr. Alim KOŞAR
SDÜ Tıp Fakültesi Dekanı

❖ **Editör**
Prof.Dr. RasiH YAZKAN

❖ **Editör Yardımcısı**
Doç.Dr. Osman ERGÜN

❖ **Mesul Müdür**
Kazım KAHRAMAN
SDÜ Araştırma Uygulama Hastanesi

❖ **Yayın Koordinatörü**
Pınar Çelebi TONGUÇ

❖ **Grafik Tasarım**
Serdar DURAN

❖ **Fotoğraflar**
Pınar Çelebi TONGUÇ
Hatice ORAN

❖ **Danışma Kurulu**
Prof.Dr. Erdoğan İBRİŞİM
Doç.Dr. Nilgün ŞENOL
Dr.Öğr. Üyesi İsmail ZİHNİ
Dr.Öğr. Üyesi Mehmet ERDOĞAN
Dr.Öğr. Üyesi Nihat ŞENGEZE

❖ **Baskı**
Deva Matbaacılık ve Reklam Hizmetleri
Maltepe Mah./Semt Davutpaşa Cad.
Tim-1 6/299 Telefon:0212 565 00 96 /
Fax: 0212 565 00 98

Gebelerde Covid-19

1 Gebelerde Covid-19 enfeksiyonu klinik belirtileri nelerdir?

→ Ateş, öksürük, boğaz ağrısı, myalji, yorgunluk gibi hafif semptomlardan pnömoni, akut respiratuar distress sendromu, böbrek yetmezliği, çoklu organ yetmezliği gibi ileri yoğun bakım ihtiyacı doğuran ağır semptomlar şeklinde klinik belirti verebilir. Gebe olanlarda gebe olmayanlara göre daha az oranda ateş, öksürük ve nefes darlığı semptomları oluşmaktadır.

2 Gebelerde Covid-19 enfeksiyonu gebe olmayan hastalarla karşılaştırıldığında semptomların varlığı ve şiddetinde farklılık var mıdır?

Doğuma gelen Covid pozitif gebelerin yaklaşık %87,9'u asemptomatik iken %12,1'i semptomatik olabilmektedir. Gebelikte maternal bağışıklık sisteminin bir miktar baskılı olması, solunum mukozasında ödem, diyafram elevasyonu, oksijen tüketiminin fazla olması nedenli gebeler solunum yolu enfeksiyonlarına daha yatkındır fakat elimizdeki güncel verilere bakıldığında gebelerde Covid-19 enfeksiyonu normal popülasyonla karşılaştırıldığında klinik seyir açısından anlamlı bir fark saptanmamıştır.

Elimizdeki güncel verilere bakıldığında gebelerde Covid-19 enfeksiyonu normal popülasyonla karşılaştırıldığında klinik seyir açısından anlamlı bir fark saptanmamıştır.

Enfeksiyonu

Semptomatik vakalardaki gebelerin semptomlarının şiddeti gebe olmayanlarla benzerdir. Gebelerin %86'sı hafif, %9,3'ü ağır, %4,7'i kritik olarak hastalığı geçirmiştir (Gebe olmayan covid-19 pozitif popülasyonun %80'i hafif, %15'i ağır, %5'i kritik olarak hastalığı atlattımlardır).

3 Gebelerde tanı yöntemleri nelerdir?

Nazal ya da orofaringeal bölgelerden alınan sürüntüde revers transkriptaz polimeraz zincir reaksiyonu (RT-PCR) ile Covid-19 virüsü saptanabilir. Fakat mümkünse alt solunum yollarından alınacak örnekler için trakeal aspirat veya bronkoskopik örnekler tercih edilmelidir. Alt solunum yolundan alınan örneklerde virüsü saptama ihtimali daha yüksektir.

4 Gebelerde RT-PCR dışında tanı yöntemleri mevcut mudur?

ELISA ya da IgM/IgG saptayan hızlı antikor testleri gibi serolojik testler kullanılmaktadır. Serolojik testler salgının araştırılmasına yardımcı olur, atak hızı ve salgının şiddetinin retrospektif olarak değerlendirilmesini sağlar.

Virüse ait antijen testleri de mevcut olup suboptimal sensitiviteye sahiptirler.

Prof. Dr. İlker GÜNYELİ
Kadın Hastalıkları ve
Doğum AD

Covid-19'lu gebelerde düşük ya da erken gebelik kaybının arttığına dair herhangi bir bulgu yoktur.

5 Covid-19 olan gebelerde düşük ve erken gebelik kaybı riskinde artış var mıdır?

Hastalığın çok yeni olması ve konuyla ilgili literatürün kısıtlı olması nedeniyle veriler yetersiz olmakla birlikte, Covid-19'lu gebelerde düşük ya da erken gebelik kaybının arttığına dair herhangi bir bulgu yoktur. Ek olarak daha önceki çalışmalarla gösterilmiş SARS ve MERS enfeksiyonlarının da düşük ve erken gebelik kaybı gibi komplikasyonlarla ilişki içinde olmaması bu hipotezi güçlendirmektedir.

6 Daha şiddetli hastalık için özellikle risk altında olan gebe grupları hangileridir?

Diyabet ya da hipertansiyon gibi eşlik eden medikal hastalığı olanlar, konjenital ya da edinsel kardiyak hastalık öyküsü olanlar, kanser hastaları, kistik fibrozis ya da ileri evre astım gibi ciddi solunum yolu hastalığı olanlar, kronik karaciğer ya da böbrek hastalığı olanlar, immunsupresif ilaç kullananlar ve orak hücreli anemi gibi doğumsal metabolik hastalık öyküsü olanlar

7 Covid-19'lu bir gebede travay sırasında fetal takip açısından diğer gebeliklere göre bir farklılık var mıdır?

Özellikle Covid-19 hastalığının ortaya çıktığı ilk ülke olan Çin'deki yapılmış bazı vaka serilerinde Covid-19'lu gebelerde travay sırasında fetal distresin daha fazla oranda görüldüğü belirtilmiştir. Bu nedenle de eğer bu hastalarda

vajinal doğum planlanıyorsa sürekli elektronik fetal monitörizasyon yapmanın daha güvenilir olduğu şeklindedir.

8 Vajinal doğum planlanan Covid-19'lu gebelerde epidural analjezi uygulanabilir mi?

Eğer epidural analjeziye kontrendike olan bir durum (trombositopeni, hipotansiyon vd.) yoksa Covid-19 olduğu bilinen ya da şüphelenilen gebelere epidural analjezi uygulanabilir. Bu aynı zamanda hastanın duyacağı ağrıya bağlı oluşan hiperventilasyonu engellemekte ve böylece virusun yayılımını azaltarak sağlık personelinin riskini de azaltmaktadır.

9 Covid-19 olan gebelerde ayırıcı tanı neler düşünülmelidir?

İnfluenza, parainfluenza, respiratuar sinsityal virus, adenovirus gibi diğer viral pnömoniler, Mycoplasma pneumoniae ve Pneumocystis jirovecii gibi diğer atipik pnömoni etkenleri Covid-19 enfeksiyonundakine benzer akciğer tomografi bulguları ile prezente olduğundan dolayı bu hastalıklarla ayırıcı tanı yapılmalıdır.

10 Doğum için başvuran her gebeye Covid-19 testi yapılmalı mıdır?

Her ne kadar ülkemizde ve bazı Avrupa ülkelerinde gebeler için rutin test yapılmıyor olsa da ABD'deki belirli eyaletlerde testin yapıldığı bilinmektedir. Ülkemizde eğer gebenin semptomu yoksa ya da Covid-19'lu temas öyküsü bulunmuyorsa bu hastalara rutin test yapılmamakta olup ancak semptom ve temas varlığında test yapılmaktadır. Ancak yine biz biliyoruz hastaların büyük bir kısmı bu enfeksiyonu asemptomatik atlatmakta ve bu grup hasta hem yeni doğmuş bebekleri için hem de bu hastaların takip ve doğumlarında görev alan sağlık personeli ve diğer hastalar için ciddi bir bulaştırmacılık riski taşımaktadır. Bundan dolayı özellikle günlük test sayısında yüksek rakamlara ulaşan ülkemizde doğum için başvurmuş gebelerin Covid-19 açısından taran-

masının yanlış bir strateji olmayacağı düşünülebilir.

11 Daha önceden elektif sezaryen doğum planlanmış olup, Covid-19 pozitif olduğu bilinen ya da şüphelenilen gebelerde nasıl bir yol izlenmelidir?

Bu hasta grubunda eğer maternal ve fetal durum doğumun geciktirilmesi için bir engel teşkil etmiyorsa ve doğum güvenli bir şekilde ertelenebiliyorsa hastanın gerek doğum esnasında ya da sonrasında sağlık personeline gerekse yine postnatal dönemde bebeğine olabilecek bulaştırmacılığı göz önünde bulundurularak uygun bir zamana ertelenmelidir. Ancak belirtilen faktörler doğumun ertelenmesine izin vermiyorsa gerekli koruyucu önlemler sağlanarak doğum gerçekleştirilmelidir.

12 34. gebelik haftasından önce doğum yapması beklenen Covid-19 pozitif gebelere fetal akciğer gelişimi için steroid yapılmasında sakınca var mıdır?

Buradaki genel yaklaşım Covid-19 olmadığı bilinen hasta grubuyla aynıdır. Eğer 34. gebelik haftasından önce doğum planlanıyorsa Covid-19 pozitif gebelere 24 saat arayla iki doz steroid yapılabilir. Gerek Covid-19 salgını (her ne kadar veriler karar vermek için henüz yetersiz olsa da) gerekse yine coronavirus ailesinden olan SARS ve MERS salgınları sırasında bu amaçla uygulanmış steroid dozunun maternal morbidite üzerine hastalığı daha da kötüleştirici bir etkisi gözlemlenmemiştir.

13 Covid-19 pandemi süresince gebelerin antenatal takip aralıklarında değişiklik yapmaya gerek var mıdır?

Covid-19 pandemisi ile birlikte özellikle hastane gibi kalabalık ortamlarda artan bulaştırmacılık riski nedeniyle antenatal takip sıklığının olabildiğince azaltılması gebelerin korunması için büyük önem taşımaktadır. Bununla birlikte sağlıklı bir gebelik takibi için mutlaka yapılması gereken 1. trimester tarama testi ve 2. düzey ultrason taraması gibi muayeneler ihmal edilmemelidir. Herhangi başka bir problemi olmayan ve intrauterin gebeliğe sahip olduğu doğrulanmış bir gebe için 22. gebelik haftasına kadar bu iki muayenenin yapılmış olması yeterli olarak kabul edilebilir. Bundan sonraki takip sıklığı da 34. haftaya kadar 6 haftada bir sonrasında ise hastanın durumuna göre 3-4 haftada bir çıkartılabilir. Ancak burada vurgulanması gereken nokta hastalara yeterli ve gerekli bilgilendirmelerin yapılmış olması, obstet-

rik acillerin anlatılmış olması ve fetal hareket azlığı, simfisis pubis fundus mesafesinin yeterince artmadığı gibi olumsuz gebelik sonuçlarına eşlik edebilecek durumlarda doktora daha erken başvurusu gerektiği bilgisinin verilmiş olmasıdır.

14 Covid-19 pozitif olan gebelerde fetusa vertikal geçiş var mıdır?

Son veriler fetusa vertikal geçişin olmadığı yönünde olup, bugüne kadar Covid-19 pozitif gebelerden doğan yenidoğanların kord kanında, nasal örneklemelerinde ve gebelerin amniyotik sıvı ve plasentalarında virusa rastlanmamıştır. Fakat halen konuyla ilgili yayınların sınırlı sayıda olması ve bu yayınlardaki gebelerin az sayıda olması nedeniyle daha büyük çapta araştırmalara ihtiyaç duyulduğu unutulmamalıdır.

15 Şüpheli ve olası Covid-19 vakaları ile tanı almış Covid-19 gebelerin takibi nerede yapılmalıdır?

Şüpheli ya da olası vakalar izole odalarda, tanısı kesinleşmiş vakalar ise negatif basınçlı odalarda takip edilmelidir ve bu tedavi 3. basamak hastanelerde yapılmalıdır. Birçok sağlık kuruluşunda negatif basınçlı oda sayısı az olduğundan bu gibi durumlarda kritik olan hastalar için yoğun bakım ünitelerindeki negatif basınçlı odalar kullanılabilir. Eğer negatif basınçlı oda yoksa şüpheli/olası vakalar tek tek izole odalarda, Covid-19 saptanmış vakalar ise ortak kullanılan odalarda takip edilmelidir. Klinik olarak hafif, asemptomatik gebe hastalığın yaygın olduğu, sağlık kuruluşlarının yeterli kapasitesinin olmadığı ülkelerde aile bireylerinin de korunarak evde karantina altında tutulması uygundur.

16 Sancı şikayeti ile başvuran şüpheli Covid hastası nasıl yönetilmelidir?

Hasta izole odaya alınmalı, Covid semptomlarının varlığı ve şiddeti multidisipliner olarak değerlendirilmelidir (enfeksiyon uzmanını da içerecek şekilde).

Anne ateş ölçümü, dakika solunum sayısı, ve oksijen saturasyonu ile, fetüs ise sürekli elektronik fetal monitörizasyonla takip edilmelidir. Eğer aktif doğum eylemi başlamışsa mümkünse hastanın takibi aynı izole odada devam etmelidir (doğum eylemi eğer mümkünse negatif basınçlı odada gerçekleştirilmelidir). Ancak takipler sırasında hastanın aktif doğum eyleminde olmadığı anlaşılırsa da hasta önerilerle eve gönderilebilir.

17 Covid-19 pozitif olduğu bilinen ya da şüphelenilen bir hastanın sezaryen operasyonu sırasında dikkat edilmesi gereken noktalar nelerdir?

Öncelikle eğer bu operasyon elektif şartlarda yapı-

Şüpheli ya da olası vakalar izole odalarda, tanısı kesinleşmiş vakalar ise negatif basınçlı odalarda takip edilmelidir ve bu tedavi 3. basamak hastanelerde yapılmalıdır.

lacaksa ve bir aciliyeti yoksa o günkü operasyon listesine son vaka olarak yazılmalıdır. Ancak eğer vaka acil olarak alınacaksa başka bir ameliyat odası ayarlanmalı ve sonrası için de odanın temizliği için yeterli zaman ayrılmalıdır. Ameliyata mümkün olan en az sayıda kişi dahil olmalıdır. Bu kişilerin hepsi uygun KKE'ndan giyinmelidir. Operasyona dahil olacak ekibin gerek KKE'nın kullanımı gerekse Covid'li hastaya temas konusunda yeterince eğitilmiş olması gerekir.

18 Covid-19 semptomlarının hafif görüldüğü gebelerde tedavi yaklaşımı nasıl olmalıdır?

Hafif vakalarda sıvı elektrolit dengesi sağlanmalı, semptomatik tedavi yapılmalıdır. Antiviral tedavi hafif olgularda güncel verilere dayanarak önerilmemektedir. Eğer antiviral tedavi başlanacaksa virologlarla karar verilmeli ve fetal gelişme geriliği gibi olası yan etkileri hakkında hastalar bilgilendirilmelidir. Gebe kadınların Covid-19 enfeksiyonu tedavisi için birçok ülkede çalışmalar başlatılmıştır. Bakteriyel enfeksiyonlar için (kan, idrar kültürü) monitörizasyon yapılmalı, sekonder enfeksiyon gelişirse uygun zamanda antibiyoterapi başlanmalıdır. Hastalar viabilite sınırı üstünde fetal sağkalım açısından takip edilmelidir.

19 Covid-19 semptomlarının ağır görüldüğü veya klinik olarak kritik olan gebelerde tedavi yaklaşımı nasıl olmalıdır?

Ağır pnömoni olan vakalarda hem maternal hem de fetal mortalite oranları yüksektir. Agresif tedavinin yanı sıra oksijen tedavisi ve hidrasyon yapılmalıdır. Gebeler yoğun bakımda mümkünse negatif basınçlı odalarda multidisipliner ekipler (obstetrisyen, perinatolog, anestezi uzmanı, enfeksiyon, viroloji uzmanı, ebe) tarafından takip ve tedavi edilmelidir. Gebeler tercihan sol lateral pozisyonda yatırılmalı, antibiyotik ve antiviraller kombine edilerek verilmelidir. Kan basıncı monitörizasyonu ve sıvı dengesi sağlanmalıdır. Oksijen saturasyonu %95'in üzerinde tutulmalıdır. Karaciğer ve akciğerde makroskopik kanamaların yanı sıra mikrotrombüsler de geliştiğinden dolayı düşük molekül ağırlıklı heparin ağır vakalar için kullanılmalıdır. Ağır olgular 32. gebelik haftası altında multidisipliner ekip tarafından değerlendirilmeli ve doğum kararı verilecekse bu ekip tarafından verilmelidir.

20 Covid-19 ile uyumlu semptomları olup evde izole edilen gebelerin antenatal takipleri nasıl olmalıdır?

Eğer hastanın planlanan antenatal kontrol zamanı bu döneme denk geliyorsa muayene izolasyonun biteceği zamana ertelenmelidir. Bu yöntem PCR testi yapıp negatif gelen ancak klinik olarak halen Covid şüphesi olan hastalar için de aynen geçerlidir.

21 Covid-19 olduğu bilinen ya da şüphelenilen gebelerin antenatal takiplerinde normal bir gebelik takibine ek olarak yapılması gerekenler nelerdir?

Akut hastalık dönemindeki bir gebenin takip ve tedavisi gebe olmayanlara benzerdir. Ancak her ne kadar bugüne kadar Covid-19'un fetus üzerine belirgin bir etkisi gösterilmemiş olsa da hastalığın doğal seyri ve gebelik üzerine etkileri henüz tam olarak bilinmemektedir. Bu nedenle 1. trimesterde hastalığı geçiren gebelere 18-22. haftalarda yapılan anatomik taramada bu açıdan daha dikkatli inceleme yapılmasında fayda olabilir. Aynı şekilde geç gebelik dönemlerinde hastalığı geçiren gebelerin de özellikle fetal büyüme takibi açısından değerlendirilmesi gerekir. ●

Kanser Hastaları Çaresiz Değilsiniz ! Biz Yanınızdayız !

Sevgili Onkoloji Hastaları, tanısı ve tedavisi geniş bir ekip ve ekip ruhu gerektiren hastalığınızın tedavisinde deneyimli ve başarılı ekibimizle sizlerin yanınızdayız. Her aşamada ve her sorunda çözüme ulaşmak ve sağlığınıza yeniden kavuşmanızı sağlamak için birlikte mücadele edeceğiz.

Unutmayın; bizim için değerlisiniz!
Mücadelenizde elbirliği ve dayanışmayla zorlukların üstesinden gelmeye çalışacağız.

Hastalarımız sabah 08.00'de hastanemize başvurabilecekleri gibi www.hastane.sdu.edu.tr adresinden de randevu alarak muayene olabilirler.

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
HASTANESİ

 hastane.sdu.edu.tr

 [sduhastanesi](https://www.facebook.com/sduhastanesi)

 [@SDUHospital](https://twitter.com/SDUHospital)

CİLT KURULUĞUNA KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

Dr. Öğr. Üyesi
Havva Hilal AYVAZ ÇELİK
Deri ve Zührevi
Hastalıkları AD

Cilt kuruluğu, özellikle soğuk havalarda cildin nem kaybetmesi nedeniyle birçok insanda görülme sıklığı artan bir durumdur. Bu duruma özellikle kış mevsiminde rüzgar, soğuk hava, evlerde soba, kalorifer ve klima gibi cihazların kullanılmasıyla cilt neminin iyice azalması yol açmaktadır. Her yaşta ve her iki cinsiyette görülebilen bu problemler deride kuruluk, kızarıklık, çatlama, yarıklanma, sızlama, kaşınma gibi rahatsızlıklar şeklinde karşımıza çıkar. Cilt kuruluğu önemsenmelidir ve mutlaka bu konuda önlemler alınmalıdır.

↳ Vücudun soğuk, rüzgar gibi dış etkenlere en çok maruz kalan bölgeleri ise eller, yanaklar, gözler, dudaklar, boyun ve kulaklardır. Eğer cilt kuruluğuna dikkat edilmez veya bu konu önemsenmezse uzun dönemde ekzemaya yol açma gibi bir durumla karşı karşıya kalınabilir. Ekzemalı deri kaşıntıya, yanmaya, şişkinliğe, hatta deri ve deri altı dokularının enfeksiyon kapmasına bile neden olabilmektedir. Bu nedenle cilt kuruluğu önemli ve çözülebilir bir durumdur.

Cilt kuruluğu mevsim şartlarının yanı sıra şeker hastalığı, tiroid sorunları veya kötü beslenme gibi başka hastalıklar ve durumlarla da alakalı olabilmektedir. Bu durumlardan birine veya birkaçına sahipseniz bu hastalıklarınızın ilgili branşlarca tedavisinin düzenlenmesinde; eğer bu durumların olup olmadığını bilmiyorsanız mutlaka bir hekime başvurmanızda fayda bulunmaktadır. Cilt kuruluğuna sebep olabilen deri hastalıklarından gül hastalığı (akne rozasea), kuruluk ekzeması (atopik dermatit), sedef hastalığı veya iktiyoz vb'ne sahipseniz, mutlaka dermatoloğunuza başvurmanız gerekmektedir.

Cilt kuruluğu mevsim şartlarının yanı sıra şeker hastalığı, tiroid sorunları veya kötü beslenme gibi başka hastalıklar ve durumlarla da alakalı olabilmektedir. Bu durumlardan birine veya birkaçına sahipseniz bu hastalıklarınızın ilgili branşlarca tedavisinin düzenlenmesinde; eğer bu durumların olup olmadığını bilmiyorsanız mutlaka bir hekime başvurmanızda fayda bulunmaktadır.

Cilt kuruluğuna karşı yapılabilecekleri şu şekilde sıralayabiliriz:

Çok sıcak su ile banyodan, hamam, sauna gibi alanlardan uzak durulmalı; banyoda iken doğal içerikli, cildi kurutmayacak zeytinyağı, seramid gibi içerikleri olan ürünler tercih edilmelidir.

Her gün banyo yapılmamalı, en fazla 2 güne bir sıklıkla duş alınmalıdır. Küvet kullanımı ve suyun içerisinde fazla kalma kısıtlanmalıdır. Çünkü suya fazla maruz kalmak cildinizi daha çok kurutacaktır.

Durulanma sonrasında, banyodan henüz çıkmamışken ve cilt hafif nemliyken cilt tipi için uygun olan nemlendiriciler sürülmelidir. Mevsim normallerinde sadece su bazlı nemlendiriciler yeterli olurken, soğuk havalarda yağ içeriği ve onarıcı özelliği yüksek olan nemlendiricileri kullanmak gerekmektedir.

Özellikle kışın ısınmak için kullanılan kalorifer, soba vb ısı kaynaklarının yakınına veya üstüne nem sağlamak amacıyla ıslak havlu, su dolu kap vb yerleştirilmeli; özellikle kuruluk ekzeması (atopik dermatit) olan çocukların odalarına buhar makinesi koyulmalıdır.

Dış etkenlere en çok maruz kalan bölgeler mümkün olduğunca kapatılmalı; ellere eldiven, boyun kısmına atkı, yüzü ve kulakları korumak için şapka, bere vb takılmalıdır.

Eller, özellikle Covid-19 ile savaştığımız şu günlerde sık yıkanmaktan dolayı daha çok kuruluk yaşadığımız organımızdır. Bu nedenle eller, kuruluğu azaltmak ve ekzema oluşmasını engellemek için katkı maddesi olmayan veya göreceli az olan, daha doğal içerikli sabunlarla yıkanmalı; yıkandıktan hemen sonra nemlendirilmelidir. Deterjan, alkol, dezenfektan gibi maddelere maruz kaldıktan sonra da mümkün olan en kısa sürede su ve sabunla yıkandıktan sonra tekrar aynı şekilde nemlendirici kullanılmalıdır.

Yüz ve dudaklar da kuruluğa neden olan şartlara en çok maruz kalan bölgelerdendir. Yüzdeki kuruluk giderilmezse kırışıklıklarda artışa ve erken yaşlanmaya bile sebebiyet vermektedir. Bu bölgelere de bol bol nemlendirici kullanılmalı, özellikle kar gibi ışığı fazla yansıtan bir mad-

de olan yerlerde daha fazla miktarda güneş kremi kullanımına özen gösterilmelidir. Ayrıca dudağı yalamak daha fazla dudak kurumasına sebep olmaktadır. Dudak kurudukça yalamak yerine dudak nemlendiricileri veya vazelin gibi kremler kullanılmalıdır.

Dengeli ve düzenli beslenmeye, ceviz, kuru üzüm, balık, fındık, havuç gibi vitamin deposu besinlerin ve balık, hindi, yumurta gibi kaliteli protein içeren besinlerin bolca tüketilmesine dikkat edilmelidir. Ayrıca mutlaka bol su tüketilmelidir.

Bu tedbirlere ve önerilere uyarak cildinizin kuruluğunu ve hassasiyetini azaltıp, daha canlı ve sağlıklı bir cilde sahip olabilirsiniz. Hangi ürünleri kullanacağınızı bilemiyorsanız mutlaka bir dermatoloğa muayene olmanız gerekmektedir. ●

GÖĞÜS CERRAHİ

ANABİLİM DALI

↳ MİSYON / VİZYON

Tıbbi etik ve deontolojik kurallara sıkı sıkıya bağlı, hasta haklarına saygılı, her an ve her şartta verilen görevi yerine getirebilecek ruhsal ve fiziksel yapıya sahip hekimler yetiştirmek ve kliniğimize başvuran tüm hastalara aynı kalitede ve en üst düzeyde tıbbi hizmet sunabilmek Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı'nın öncelikli hedefleridir.

GÖĞÜS CERRAHİSİ NEDİR, HANGİ HASTALIKLARLA İLGİLENİR?

Göğüs cerrahisi toraksın birçok cerrahi hastalığı için bilgi ve deneyim gerektiren bir uzmanlık alanıdır. Yaşamı tehdit edebilecek bir travma olan göğüs travmalarının, göğüs duvarının şekil bozukluklarının (güvercin göğüs, kunduracı göğüs) nefes ve yemek borusunun travma ve hastalıklarının, nefes ve yemek borusuna yabancı cisim aspirasyonları-

nın, akciğer, göğüs duvarı başta olmak üzere tümör ve/veya kanserlerinin, el terlemesinin (hiperhidrozis), önemli bir paraziter hastalık olan kist hidatik hastalığının, bronşektazi ve akciğerin diğer enfektif cerrahi hastalıklarının, spontan pnömotoraks, amfizematöz ve büllöz hastalıklar gibi solunum sıkıntısına yol açan ve akciğerin normal yapısının bozulduğu hastalıklarının, mediasteninin tüm cerrahi hastalıklarının, plevral kaynaklı mezotelyomanın, plevral effüzyonların (sıvı) tanısı ve effüzyonların tekrarlamasını önleyici plörodez yöntemlerinin uygulanması, diğer edinsel hastalıkların tanı ve tedavisi ile uğrasan bir bilim dalıdır.

KLİNİĞİN TANITIMI

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalında en son teknolojik ve bilimsel

DOKTORLARIMIZ

Prof.Dr. Rasih YAZKAN (Anabilim Dalı Başkanı)

Prof.Dr. İsa DÖNGEL

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Ekrem ÇAMAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Emre AKIN

Arş. Gör. Muhammed Talha KIRATLI

gelişmeler ışığında yataklı ve ayakta üst düzeyde sağlık hizmetleri sunulmakta, lisans ve lisansüstü eğitim ve bilimsel araştırma faaliyetleri verilmektedir.

Isparta bölgesinde referans merkezi olarak etkin, hızlı, kaliteli, gelişmiş tıbbi olanaklarla donanımlı olarak ameliyat, poliklinik ve acil müdahale hizmetleri verilmektedir.

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı'nda cerrahi işlemler haftanın pazartesi, çarşamba olmak üzere iki gününde tek ameliyat salonunda gerçekleştirilmektedir. Acil cerrahi işlemler gün ve zaman gözetmeksizin görevli ekip tarafından uygulanmaktadır. Kliniğin en önemli hedefi en kaliteli ve yenilikçi tıbbi bakımı sağlamak ve öğrencilerimiz ve asistanlarımız için en iyi eğitimi vermektir. Klinikte şu an itibarıyla iki profesör, iki doktor öğretim üyesi ve bir asistan araştırma görevlisi bulunmaktadır.

TARİHÇE

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı 2006 yılında Yrd. Doç. Dr. Mehmet

Sırmalı başkanlığında kurulmuş ve aktif hizmet vermeye başlamıştır. Kurucu öğretim üyesinin bölümden ayrılmasından sonra; Ocak 2011 tarihi itibarıyla Yrd. Doç. Dr. Rasih Yazkan Anabilim Dalı Başkanı olarak, Mayıs 2012 tarihi itibarıyla Yrd. Doç. Dr. İsa Döngel Anabilim Dalı Öğretim Üyesi olarak göreve başlamışlardır. Nisan 2020 tarihi itibarıyla Dr. Öğr.Üyesi Süleyman Emre Akın, Temmuz 2020 tarihi itibarıyla Dr. Öğr.Üyesi Hasan Ekrem Çamaş göreve başlamışlardır.

ÖĞRENCİ EĞİTİMİ

Tıp Fakültesi 5. sınıf öğrencileri yıl boyunca 9 grup halinde, birer haftalık süre ile göğüs cerrahisi stajını tamamlarlar. Her sabah bir öğretim üyesi ile vizit yapılır, vizit sonrası teorik ve özellikle akciğer grafisini değerlendirmek başta olmak üzere pratik dersler verilir. Stajın beşinci günü yazılı ve sözlü sınav yapılarak staj tamamlanır.

Altıncı sınıf öğrencisi intörn doktor olarak seçmeli staj için kliniğimize gelir. Bu sürede intörn doktorlarımız poliklinik ve servis hizmetlerinde görev ve sorumluluk alır, ayrıca ameliyat ekiplerine dahil olarak ameliyatlara girerler. Bu eğitimin sonunda intörn doktorlar, göğüs cerrahisi hastalıkları ile ilgili tanı koymayı, cerrahi tedavinin prensiplerini, postoperatif hasta takibini, pansuman yapmayı, cerrahi hastalıklar için reçete yazmayı, sütür atma ve alma gibi temel cerrahi becerileri kazanırlar.

ASİSTAN EĞİTİMİ

Kliniğimizin göğüs cerrahi uzmanlık eğitiminde temel hedefi, asistanların her koşulda etik davranarak mesleki yeterliliği kazanmalarını sağlamaktır. Asistanlar ilk yılı tamamladıktan sonra kıdemli asistan olarak, son bir sene ise baş asistan olarak çalışırlar. Asistan eğitimi süresince,

Isparta bölgesinde referans merkezi olarak etkin, hızlı, kaliteli, gelişmiş tıbbi olanaklarla donanımlı olarak ameliyat, poliklinik ve acil müdahale hizmetleri verilmektedir.

asistan eğitim müfredatına uygun olarak rotasyonlarını yapmakta ve asistanlık süresini toplam 5 yılda tamamlamaktadır.

POLİKLİNİK HİZMETLERİ

Göğüs Cerrahisi Polikliniği, göğüs cerrahi asistanı ve haftalık sorumlu öğretim üyesi, koordineli olarak, 08.00-17.00 saatleri arasında, hasta kabul edip, takiplerini yaparlar. Sabah yapılan muayeneler neticesinde istenen tetkikler öğleden sonra değerlendirilir, pansumanlar yapılır, cerrahi sonrası sütürler alınır.

ÖĞRETİM ÜYESİ POLİKLİNİĞİ

Öğretim üyeleri, kendilerine başvuran hastalara, kendi ameliyat günleri dışında poliklinik hizmeti verirler. Randevular Göğüs Cerrahi poliklinik sekreterliğinden alınabilir (Tel: 211 91 82, poliklinik binası, 4 numaralı peron).

ACİL TEDAVİ

Haftanın 7 günü ve 24 saat, nöbetçi göğüs cerrahi asistanı ve sorumlu öğretim üyesi, acilden istenen konsültasyonları değerlendirir, servise yatışını sağlar ve acil ameliyatları gerçekleştirirler.

AMELİYATHANE

Cerrahi işlemler haftanın iki gününde; pazartesi, çarşamba olmak üzere tek ameliyat salonunda ilgili öğretim üyesi, asistan ve yardımcı personelden oluşan ekip tarafından gerçekleştirilmektedir.

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı olarak; tüm öğretim üyesi, asistan ve yardımcı sağlık personeliyle birlikte, aralıksız olarak hizmet vermekteyiz. ●

Yeni İnme Merkezimizle Hizmetinizdeyiz

İnme (felç) erişkinde ölüm ve ciddi sakatlığa neden olan hastalıklardandır. İnme bulgularının hemen tanınması ve ilk 2-3 saatte işin uzmanlarınca müdahale edilmesi önemlidir.

NÖROLOJİ A.D. İNME MERKEZİ

İnme Belirtileri Nelerdir?

İnme belirtileri çoğunlukla ani gelişir.

- ✓ Yüzde Kayma
- ✓ Kolda Düşme
- ✓ Konuşmada Bozulma

varsa Acil 112 ile inme merkezine başvurun.

Geç kalınan zaman, kaybedilen beynidir.

Hastalarımız sabah 08.00'de hastanemize başvurabilecekleri gibi www.hastane.sdu.edu.tr adresinden de randevu alarak muayene olabilirler.

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

ARAŞTIRMA ve UYGULAMA HASTANESİ

[hastane.sdu.edu.tr](http://www.hastane.sdu.edu.tr)

[sduhastanesi](https://www.facebook.com/sduhastanesi)

[@SDUHospital](https://www.instagram.com/SDUHospital)

Tüberküloz Tedavisinde İlaç Kullanımı Önemli

Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hacı Ahmet Bircan, "74. Verem Eğitimi ve Propaganda Haftası" nedeniyle verem (tüberküloz) hastalığı hakkında bilgi vererek hastalığın bulaşma yolları ve tedavisine dikkat çekti. Türkiye'de başarılı bir verem savaş programı yürütüldüğünü kaydeden Prof. Dr. Bircan, ülkemizdeki nüfusun artışına rağmen tüberkülozlu hasta sayısında her yıl azalma olduğunu söyledi.

Tüberküloz solunum yoluyla bulaşıyor

↳ 1947 yılından bu yana her yıl Ocak ayının ilk haftasının "Verem Eğitimi ve Propaganda Haftası" olarak belirlendiğini ifade eden Prof. Dr. Bircan, verem hastalığının etkenin "Mycobacterium tuberculosis" isimli bakteri olduğunu ve solunum yoluyla bulaştığını belirtti. "Öksürme",

“Verem hastalığının en sık görülen belirtileri; 2-3 haftadan uzun süren “öksürük”, “ateş”, “gece terlemesi”, “kanlı balgam çıkarma” ve “kilo kaybı”dır.

“aksırma”, “konuşma” sonrasında havada tüberküloz basilleri içeren çok küçük damlacıkların oluştuğunu söyleyen Bircan, “Bu damlacıklar sağlam insanlar tarafından solunum yoluyla alınarak hastalığa yol açabilir. Çoğunlukla akciğerlerde hastalık oluşturmalarına rağmen lenf bezleri, kemikler, eklemler, beyin, böbrekler, sindirim sistemi, omurga gibi organ ve sistemleri de etkileyebilmektedir. Akciğer tüberkülozlu kişiler de hastalığı sağlam kişilere bulaştırarak toplum içinde yayılmasına neden olmaktadır. Özellikle dengeli beslenmeyen, sigara, alkol ve uyuşturucu madde kullanan kişilerde, şeker hastalığı, kronik böbrek yetmezliği gibi kronik hastalığı olanlarda vücut direnci düşük olduğu için verem hastalığına yakalanma riski artmaktadır.” dedi.

Belirtiler 2-3 haftadan uzun sürüyor- sa şüphelenin

Tüberkülozun Covid-19 gibi solunum yoluyla bulaşan bir hastalık olsa da her iki hastalığın belirtilerinin karıştırılmamalı gerektiğini vurgulayan Prof. Dr. Bircan şunları kaydetti: “Verem hastalığının en sık görülen belirtileri; 2-3 haftadan uzun süren “öksürük”, “ateş”, “gece terlemesi”, “kanlı balgam çıkarma” ve “kilo kaybı”dır. Covid-19 hastalığının belirtileri ise öncelikle ateş, nefes darlığı, göğüste hissedilen ağrı veya basınç, iştah kaybı, kuru öksürük, yorgunluk, tat ve koku kaybı, burun tıkanıklığı, boğaz ağrısı, baş ağrısı, kas veya eklem ağrısı, ishal, mide bulantısı ya da kusma olarak sayılabilir. Bu tarz şikâyetleri olan kişilerin en yakın zamanda bir sağlık kuruluşuna müracaat etmeleri ve uygun tanı yöntemleriyle hastalıklara

rına tanı konması toplum sağlığının korunması yönünden önem arz etmektedir.”

Düzenli ilaç kullanımı tedavi için önemli

Verem hastalığının günümüzde DGT (Doğrudan Gözetimli Tedavi) ile en az altı ay tedavi süreci olduğunun altını çizen Bircan, ilaçların düzenli kullanılmadığı durumlarda ilaçlara direnç gelişmesi sonucu tedavinin güçleşerek uzayacağını ve hastalığın öldürücü hale gelebileceğini söyledi. Verem hastalığından korunmak için verem aşısının (BCG) tüm bebeklere 2 aylıkken mutlaka yapılması gerektiğini kaydeden Bircan, “Bu aşı hem Verem Savaşı Dispanserinde hem de Aile Sağlığı Merkezlerinde ücretsiz olarak yapılmaktadır. Verem savaşı dispanserlerinde tanı işlemleri, tedavi, ilaçlar ve takip tamamen ücretsizdir.” dedi.

Dünyada her yıl 10 milyon yeni hasta ortaya çıkıyor

Dünya nüfusunun yaklaşık dörtte birinde sessiz tüberküloz enfeksiyonu bulunduğunu belirten Prof. Dr. Bircan, “Dünyada her yıl 10 milyon yeni hasta ortaya çıkmakta ve bunların ancak %71’ine tanı konabilmektedir. Her yıl dünyada yarım milyon ilaçlara dirençli tüberküloz hastası ortaya çıkmaktadır. Verem dünyada en çok öldüren bulaşıcı hastalıktır ve her yıl 1,2 milyon insan verem nedeniyle kaybedilmektedir.” diye konuştu.

Ülkemizde tüberkülozlu hasta sayısı her geçen yıl azalıyor

Türkiye’de başarılı bir verem savaşı programı yürütüldüğünü sözlerine ekleyen Prof. Dr. Bircan, ülkemizdeki

nüfusun artışına rağmen tüberkülozlu hasta sayısında her yıl azalma olduğunu söyledi. 2005 yılında 20.535 olan toplam olgu sayısının 2019 yılında 11.401 olduğunu belirten Bircan, toplam olgu hızının yüz binde 29,8’den 13,7’e gerilediğini ifade etti.

Şehrimizde 2019 yılı verem hastalığı insidansı yüz binde 10.2 olduğunu dile getiren Bircan; “Verem Savaş Dispanserimizde 2019 yılında 46 hasta tespit edilirken, 2020 yılında 36 (19 erkek, 15 kadın, 2 çocuk) hasta saptanmıştır. Bu hastaların 21’i akciğer tüberkülozu, 15’i akciğer dışı tüberküloz hastalarıdır. Hastalarımızın 13’ü ise yabancı uyruklu hastalardır. Türk Torak Derneğinin 2021 yılı Verem haftası basın bildirisinde tüm dünyada olduğu gibi pandeminin Türkiye’de de tüberküloz kontrolünü olumsuz yönde etkilediği bildirilmiştir. 2020 yılı verileri ile 2019 yılı verileri karşılaştırıldığında verem savaşı dispanserlerinde yapılan muayene sayısı, korumaya alınan kişi sayısı, yapılan temaslı muayene sayısı ve bakteriyolojik inceleme sayılarının yaklaşık %40 düzeyinde azaldığı, dispanserlere yeni kayıt edilen tüberkülozlu hasta sayısının %26 oranında azaldığı bildirilmiştir. Tüberküloz kontrolündeki bu olumsuz etkilerin başlıca nedenleri: “hastaların sağlık kurumlarına geç başvurmaması veya hiç başvuramaması”, “sağlık kurumlarının COVID-19 dışındaki hastalıklara yeterince zaman ayıramaması”, “tüberküloz test ve tanı işlemlerinin yapılma oranındaki düşüş”, “sağlık personelinin COVID-19 için görevlendirilmesi” olarak bildirilmiştir.” dedi. ●

ÜLKEMİZDE HER YIL 175 BİN KİŞİYE KANSER TEŞHİSİ KONULUYOR

Prof. Dr. Recep Çetin
Genel Cerrahi AD

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Recep Çetin, 4 Şubat Dünya Kanser Günü kapsamında tüm dünyada yaygın olarak görülen kanser hastalığı hakkında önemli bilgiler verdi. Prof. Dr. Çetin, Türkiye’de her yıl 175 bin kişiye kanser teşhisi koyulduğunu söyledi.

“Kanser” en yaygın olarak görülen ölüm nedenleri arasında ikinci sırada

Kanser hastalığının dünya genelinde giderek artan bir sağlık problemi olmakla birlikte toplumlarda önemli bir sosyo-ekonomik yüke, kişilerde de maddi ve manevi kayba yol açtığını vurgulayan Prof. Dr. Recep Çetin, kanserin, kalp ve damar hastalıklarından sonra en yaygın olarak görülen ölüm nedeni arasında yer aldığını belirtti. Ülkemizde her yıl 175 bine yakın kişiye kanser teşhisi konulduğunu vurgulayan Çetin, “Erkeklerde en sık görülen kanser türü akciğer ve prostat iken, kadınlarda en sık görülen meme kanseridir. Bir yıl içinde 17 binden fazla kadına meme kanseri teşhisi konulmaktadır.” dedi.

Kanserin yüzde 90 çevresel, %10 oranında da genetik faktörlere bağlı olduğunu belirten Prof. Dr. Recep Çetin, çevresel faktörler arasında “tütün”, “alkol”, “obezite” ve enfeksiyonlar”ın ilk sıralarda yer aldığını söyledi. Yaşanılan ya da çalışılan alanlardaki çevre koşullarının kanser gelişimi için risk faktörü olabileceğini ifade eden Prof. Çetin şöyle konuştu: “Ev ya da iş yerinde bulunan bazı maddeler, kanser riskini artırır. Asbest, hava kirliliği, UV radyasyon, sigaraya maruz kalma çevresel risk faktörlerindendir. Diyetle alınan bazı besinler kanser gelişim riskini artırırken, bazıları da koruyucu olabilmektedir. Aldığımız bazı vitaminler veya antioksidan maddeler kanser açısından koruyucu olmakla birlikte, fazla tüketilen alkol veya hazır gıdalar kanser etkeni olabilir.”

Çağın hastalığı “kanser” erken teşhis edildiğinde başarılı bir şekilde tedavi ediliyor

Hastalıkta erken teşhisin önemine dikkati çeken Prof. Dr. Çetin, sözlerinin devamında şunları kaydetti: “Kanser belirtileri hakkında bilinç artırılarak hem kanser risklerine karşı konulabilir hem de kanser riskiyle karşı karşıya kaldığınız durumlarda erken teşhis ve tedavi sayesinde bu hastalıkla mücadele edebilir. Çağımızın hastalığı olarak adlandırılan kanser, erken teşhis edildiği zaman çeşitli yöntemlerle başarılı bir şekilde tedavi edilebilmektedir. Tedaviler planlanırken mutlaka hastalar ile detaylı konuşulmalı ve tedaviye birlikte karar verilmelidir. Tedavi cevabının sınırlı olduğu metastatik hastalıkta, palyatif merkezler ve bakım üniteleri önceden konuşularak bilgilendirilmelidir. Hastaya uygulanan tıbbi ve psikolojik destek kadar, hastanın bilinçli ve pozitif davranması da kanser tedavisinde önemli rol oynamaktadır.”

Kanserin erken teşhisinde bir takım bulgular ve rahatsızlıkların olduğunu belirten Çetin, kanser belirtisi olabilecek yaygın rahatsızlıkları şu şekilde sıraladı:

İştahsızlık ve nedensiz ani kilo kaybı: Ani başlayan iştahsızlık veya özellikle son 6 ay içinde vücut ağırlığının %10’undan fazlasının kaybedilmesi, kanserin en yaygın belirtilerinden biridir. Ani kilo kaybı özellikle; pankreas, mide, gırtlak, akciğer veya ilerlemiş diğer tüm kanserlerde görülebilir. İştahsızlık ve kilo kaybı, guatr ve diyabet gibi hastalıkların da belirtisi olabilir.

İnatçı yüksek ateş: Herhangi bir soğuk alınlığı ya da gribal enfeksiyon gibi durumlar dışında ortaya çıkan ve tüm müdahalelere rağmen düşmeyen inatçı ateş, lösemi ve lenfomanın önemli belirtileri arasında sayılabilir.

Artan yorgunluk: Öncesine göre giderek artan dinlenme ihtiyacı ve hareket halindeyken çabuk yorulma özellikle lösemi başta olmak üzere bazı kanser türlerinin belirtisi olabilir.

Vücutta kanama: Herhangi bir darbe veya kaza olmaksızın vücutta kendiliğinden oluşan morluklar, küçük kırmızılıklar şeklinde olan cilt ve ağız içi kanamalar lösemnin önemli belirtileri arasındadır.

Ciltte iyileşmeyen yaralar ve deride değişiklikler: Deride değişik renkteki asimetric lekeler oluşması veya vücutta var olan benlerin büyümesi, renk değiştirmesi cilt kanserinin belirtisi olabilir.

Yutkunma problemi ve kronik ses kısıklığı: Yiyecek yutmada zorlanma ve ses kısıklığı, özellikle yemek borusu ile gırtlak kanserlerinin belirtisi olabileceği unutulmamalıdır.

İdrarda veya dışkıda kan görülmesi: İdrarda kan görülmesi böbrek veya idrar kesesi tümörünün habercisi de olabilir. Hemoroid belirtileri ile karıştırılabilen dışkıda kan görülmesi de kolon ve rektum kanserinin belirtisi olabilir.

Vücutta oluşan şişlikler: Vücudun çeşitli yerlerinde oluşan şişlikler birçok kanser türünün belirtisi olabilir. Ayrıca fark edilen şişlikler kanserin ilk evresinin habercisi olabileceği gibi son evre göstergesi de olabileceği unutulmamalıdır. ●

“ISPARTA OTİZM KONGRESİ” BAŞLADI

Çocuk, ergen ve erişkinlerde otizmin belirtilerinin, özelliklerinin ve tedavi yöntemlerinin ele alındığı “Isparta Otizm Kongresi” başladı. Isparta Valiliği, Isparta İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Anabilim Dalı tarafından düzenlenen kongrenin açılış oturumu, Isparta İl Millî Eğitim Müdürlüğü Youtube hesabından yayınlandı.

↳ Otizm üzerine çalışan çocuk ve ergen psikiyatrist, pediatri, nöroloji, özel eğitim, psikoloji, psikiyatri, ergoterapi, psikolojik danışma ve rehberlik ve diğer meslek alanlarındaki uzmanları bir araya getiren kongrenin açılış konuşmasını Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Ziya Selçuk yaptı. Otizm spektrum bozukluğu bulunan çocukların hassas emaneler olduğunu vurgulayan Bakan Selçuk, bu emanelere sahip çıkmanın, öğrencilerin eğitimi başta olmak üzere tüm hak ve özgürlüklerine katkı sağlama ve yardımcı olmanın yükümlülüğünü taşıdıklarını

ifade etti. Bakan Selçuk, otizm spektrum bozukluğu bulunan çocukların potansiyellerini en üst seviyede gerçekleştirebilmeleri için herkesin toplumsal bir ödev şeklinde onlara yardımcı olmayı sürdürmesinde yarar olduğunu vurguladı.

Isparta'nın iki üniversitesi, 80 bine yakın öğrencisi, akademik kadrosu ve eğitim çalışanları ile eğitim şehri olduğunu belirten Isparta Valisi Ömer Seymenoğlu, otizmin tam farkında olunmadığına dikkati çekti. Vali Seymenoğlu, “Isparta Valiliği olarak

Otizm üzerine çalışan çocuk ve ergen psikiyatri, pediatri, nöroloji, özel eğitim, psikoloji, psikiyatri, ergoterapi, psikolojik danışma ve rehberlik ve diğer meslek alanlarındaki uzmanları bir araya getiren kongrenin açış konuşmasını Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Ziya Selçuk yaptı

otizmi yaşayan, farkında olan herkesle otizmin farkındayız. Çocuklarımıza sağlık ve eğitim imkanlarımızla her zaman katkı sunacağız. Otizm sadece bir hastalık değil. Sadece sağlık yöntemiyle tedavi yapılan bir hastalık değil. Otizmliler çocuklar ve aileleriyle eğitim yoluyla buluşabildiğimiz ve farkındalığı arttırabildiğimiz takdirde bu mücadeleden başarılı çıkacağımıza inanıyorum” dedi.

Otizmin erken dönemde başlayarak yaşam boyu sürdüğünü belirten Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürü Mehmet Nezir Gül, otizmin genellikle üç yaşında belirginleştiğini söyledi. Gül, sözlerinin devamında; Bakanlığa bağlı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak 3 Aralık 2016 tarihli resmi gazetede yayınlanan Otizm Spektrum Bozukluğu olan bireylere yönelik Ulusal Eylem Planı doğrultusunda zorunlu eğitim çağındaki öğrencilere ve ailelere yönelik çalışmaları bir hak olarak gördüklerini ve gereklerini en güzel biçimde yerine getirmeye çalıştıklarını ifade etti.

Topluma katkı sağlamanın üniversitelerin önemli misyonları arasında yer aldığını dile getiren Üniversi-

temiz Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Murat Ali Dulupçu da “Üniversiteler sadece öğrenci yetiştirerek değil aynı zamanda yaptığı bilimsel faaliyetlerin sonuçlarını da uygulayabilir hale getirmek için bir misyon yüklenmiştir.” dedi. Kongrenin üniversitemiz ve Milli Eğitim camiasını buluşturan bir organizasyon olduğunu dile getiren Prof. Dr. Dulupçu, bu bilimsel faaliyetin psikolojiden eğitim bilimine, terapiden rehberliğe kadar pek çok disiplinden katılımcıların ağırladığını söyledi. Kongre çıktıların hem toplumda farkındalık oluşturmak hem de toplumda katkı sağlayacak önermeler geliştirmesi açısından önemli rol üstlendiğini de sözlerine ekleyen Prof. Dr. Dulupçu, “Özel ve güzel insanlara sahibiz bu insanlara olan farkındalığı artırmak son derece önemli. Pandemi süreci hayata bakışımızı derinden etkiledi, farklı şeyler öğretti. Pandemi süreci, eğitimi bir şok dalgası ile karşı karşıya bırakarak üzerine yeniden düşünmemizi sağladı.” diye konuştu.

İl Milli Eğitim müdürü Ömer Yılmaz, Bakanlığın 2023 eğitim vizyonu hedefleri kapsamında “Özel Eğitim” başlığı altında yer alan ‘disleksi, otizm vb. konularda ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşlarıyla

ortak çalışmalar özendirilecek yeni kaynaştırma modelleri uygulanacaktır’ ilkesi doğrultusunda SDÜ Çocuk ve Ergen Sağlığı Anabilim Dalı ile bu çalışmanın başlatıldığını belirterek emeği geçenlere teşekkür etti.

Otizmin hem sağlık yönü hem eğitim yönü ile önemli bir konu olduğunu belirten SDÜ Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Alim Koşar da, Tıp Fakültesi hakkında bilgiler vererek şunları kaydetti: “Fakültemiz 200 öğretim elemanı, 600 hasta yatağıyla, bin 600 tıp öğrencisi ve 400 araştırma görevlisi ile eğitim vermektedir. Ayrıca bölgemize üçüncü basamak sağlık hizmeti sunmaktayız.”

Açılış oturumunun ardından otizme ilişkin farkındalığı artırmak amacıyla bestelenen “Hastalık Değil Farklılık” isimli şarkının klipi gösterime sunuldu. Üniversitemiz Güzel Sanatlar Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Yıldız Mutlu Yıldız’ın bestelediği şarkı, İl Milli Eğitim Müdürü Ömer Yılmaz, İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Fevzi Güçlü, SDÜ Hastanesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ümit Işık, GSF Öğretim Üyesi Dr. Yıldız Mutlu Yıldız ve müzik öğretmenleri tarafından seslendirildi. ●

İlk Koronavirüs Aşısı Başhekim Yazkan'a Yapıldı

Sağlık Bakanı Dr. Fahrettin Koca'nın, Bilim Kurulu Toplantısı sonrası ilk koronavirüs aşısını yaptırtmasının ardından ülke genelinde sağlık çalışanları başta olmak üzere aşı çalışmaları başladı.

"İlk Aşı Başhekim Yazkan'a Yapıldı"

↳ Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi'nde de bu anlamda önemli bir gün yaşandı. Hastane Başhekimi Prof.D. Rasih Yazkan ilk aşıyı yaptırdı.

14.01.2021 Saat 10.00'a randevusunu alan Başhekim Yazkan, SDÜ Hastanesi Covid-19 Aşı Uygulama Polikliniğine geldi. İlk koronavirüs aşısını yaptıran Prof.Dr. Yazkan, 'Çok önemli günlerdeyiz. Yaklaşık 1 yıldan bu yana tüm dünyayı etkisi altına alan koronavisrüle ilgili çok önemli ve bir o kadar da sevindirici gelişmeler yaşıyoruz. Hayırlı olmasını diliyorum" diye konuştu.

Aşının önemine değinen Başhekim Yazkan, "Hastalıklardan korunmanın en önemli yollarından biri de aşıdır. Tüm sağlık çalışanlarımız pandemi sürecinde fedakarca çalışarak mücadeleye devam etti ve hala daha devam etmekte. Aşı yapılmasına

başlandı fakat bizler tedbir ve kısıtlamalara uymaya devam etmeliyiz. Alınan tedbirler hepimizin sağlığı için gerekli. Pandemi öncesinde yaşadığımız günlere en kısa sürede dönmemiz dileğiyle" dedi.

Sonrasında SDÜ Tıp Fakültesi Dekanı Prof.Dr. Alim Koşar ve hastane yönetimi aşılarını yaptırdı. ●

KOZMETOLOJİ ÜNİTESİ

LAZER TEDAVİSİ

KİMYASAL PEELING

CİLT BAKIMI

MEZOTERAPİ

RADYO FREKANS TEDAVİSİ

PRP TEDAVİSİ

BOTOKS

DOLGU

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

ARAŞTIRMA ve UYGULAMA HASTANESİ

hastane.sdu.edu.tr

[sduhastanesi](https://www.facebook.com/sduhastanesi)

[@SDUHospital](https://twitter.com/SDUHospital)

SDÜ HASTANESİ ÖNEMLİ NUMARALAR

SANTRAL: 0 246 211 20 00

Hastane Dışından Aramalarda Telefon Numaralarının Başına 211 Ekleyiniz.

PERON Poliklinikler

TEL

1	KBB	9188
	Anestezi	9157
	Ağrı Merkezi	9157
	Genetik	9188
2	Dâhiliye	9189-9198
3	Kadın Doğum	9190-9183
4	Genel Cerrahi	9191
	Çocuk Cerrahisi	9191
	Plastik Cerrahi	9182
	Göğüs Cerrahisi	9182
	Ağız Yüz Çene Cerrahisi	9182
5	Üroloji	9192
	Ortopedi	9177
	Spor Hekimliği	9177
	Aile Hekimliği	9192
6	Nöroloji	9176
	FTR	9193
7	Göz Hastalıkları	9194
	Beyin Cerrahisi	9175
8	Çocuk Hastalıkları	9195-9174
9	Dermatoloji	9196
	Enfeksiyon Hastalıkları	9173
10	Göğüs Hastalıkları	9197
	Çocuk Psikiyatrisi	9197
	Psikiyatri	9172
	Psikolog	9138
11	Kalp Damar Cerrahisi	9147
	Kardiyoloji	9147
	Acil Hasta Kabul	2712
	Adli Tıp Anabilim Dalı	2892
	Akademik Büro	9181
	Başhekim Sekreterliği	2176
	Diyetisyen	2625 - 9165
	Girişimsel Radyoloji	2050
	Hasta İletişim	9199-9170-9164
	Radyoloji	2865
	MR	2009
	Müdür Sekreterliği	9160 - 2998
	Nükleer Tıp	2856
	Onkoloji Kliniği	2947
	Poliklinik Danışma	9156
	Radyasyon Onkolojisi	9543
	Organ Nakil Koor.	2800

Sosyal İzolasyon Sürecinde Çocuklar Sosyal Becerileri Nasıl Kazanır?

Koronavirüs salgınının en çok çocukları etkilediğini belirten Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dr. Öğretim Üyesi Semiha Yüksek Usta, sosyal izolasyon süreci içerisinde çocukların karşı karşıya kaldıkları yeni eğitim sistemi ve hissettikleri duygular hakkında bilgiler verdi.

↳ Salgın döneminde eğitim öğretimin nasıl sürdürüleceği ve yüz yüze eğitim kadar etkili olması için neler yapılabileceği konusunun ilk odak noktamız olduğunu kaydeden Dr. Öğr. Üyesi Usta, “Eğitmciler, öğretmenler ve ebeveynler olarak öğretimin aksamamasına çalışırken, çocuklarda önemli bir gelişim alanı olan sosyal duygusal gelişimin göz ardı edilmesi riskiyle de karşı karşıya kaldık. Uzaktan eğitim, web araçları öğretimi ve bilişsel gelişimi destekleme konusunda olduğu kadar sosyalleşme ihtiyacını karşılamakta etkili olamamaktadır.” dedi.

Her ne kadar çocukların ve gençlerin teknolojiyi sosyalleşme amacıyla kullan- sa da bu deneyimlerin gerçek yaşam etkileşimleri kadar tatmin edici olmadığını vurgulayan Usta, gerçek yaşam ile sanal yaşam deneyimleri ve kuralları arasında önemli farklar bulunduğunu ifade etti. Özellikle erken çocukluk dönemindeki çocukların sosyal becerileri gözlem ve model alma yoluyla öğrendiklerini ve bu birikimlerle yaşama hazırlandıklarını kaydeden Usta, “Bu beceriler arasında iletişimi başlatma ve sürdürme, karşıdakinin duygularını anlama ve kendi duygularını doğru yolla ifade etme, paylaşma, kurallara uyma, iş birliği, kendi kendini kontrol edebilmeyi sayabiliriz. Tüm bunlar sosyal ortamlarda, rol modellerle ve deneyimleyerek öğrenilebilen becerilerdir. Ancak yaklaşık bir yıldır çocuklar bu konuda destekleyici

ortamlardan nispeten uzak kaldılar.” diye konuştu.

Gün içerisinde rutin bir ebeveyn çocuk saati oluşturarak bu saatte çocuklarla etkileşimli oyunlar oynanabileceğini vurgulayan Usta, etkileşimli kitap okuma, sohbet etme gibi aktivitelerle çocukların duygularını paylaşmalarına alan tanıyabileceğini söyledi. Dr. Öğr. Üyesi Usta şunları kaydetti: “Sosyal yönlerini desteklemek için okudukları, izledikleri karakterlerin duygu ve davranışları hakkında konuşmak, onun yerinde olsaydı neler yapabileceğini paylaşmasını sağlamak etkili olabilir. Sosyal becerilerin rol model ile öğrenildiğini söylemiştik, ebeveynlerin evde kendi davranışlarını da bu yönde düzenlemeleri önemlidir. Teşekkür etme, özür dileme, dinleme, göz kontağı kurma gibi davranışlar temel sosyal becerilerdir. Ebeveyn önce kendisi bu davranışlarına özen göstermelidir.

Çocukları teknoloji karşısında yalnız bırakmamaya dikkat edilmelidir. Ekran karşısındaki süreyi karşılıklı belirlenen kurallarla kısıtlamalı ancak yerine de nitelikli aktiviteler konulmalıdır. Aksi durumda ekran süresini kısıtlama önlemi sürdürülebilir olmamaktadır. Çocukların sofraya kurma, malzemeleri getirerek, yıkayarak yemek yapımında yardımcı olma, odasını toplama, çamaşır katlama gibi günlük yaşam aktivitelerine dahil edilerek gelişimlerine uygun sorumluluklar almaları sağlanarak otokontrol ve sorumluluk becerileri desteklenebilir. Dışarı çıkma saatleri göz önünde tutularak kısıtlı da olsa sosyal alanlarda bulunabilir ve dışarıdaki sosyal etkileşim fırsatları değerlendirilebilir. Örneğin daha önceden konuşup anlaşmak şartıyla, çocuk alışverişte iletişimi kendisinin başlatması ve sürdürmesi yönünde teşvik edilebilir. ●

Gün içerisinde rutin bir ebeveyn çocuk saati oluşturarak bu saatte çocuklarla etkileşimli oyunlar oynanabileceğini vurgulayan Usta, etkileşimli kitap okuma, sohbet etme gibi aktivitelerle çocukların duygularını paylaşmalarına alan tanıyabileceğini söyledi.

Güçlü Bağışıklık Sistemi İçin Yeterli ve Dengeli Beslenme Önemli

Pandemi döneminde fiziksel ve zihinsel sağlığı iyileştirmek için bireysel, ulusal ve küresel düzeyde optimal beslenmeyi sürdürmenin son derece önemli olduğunu belirten Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Aliye Kuyumcu, bu dönemde bağışıklık sistemini güçlendirmenin hastalığa karşı yapılabilecek en önemli adım olduğunu söyledi. Kuyumcu, güçlü bir bağışıklık sistemi için de meyve- sebze açısından zengin yeterli ve dengeli beslenme alışkanlıkları, yeterli düzeyde fiziksel aktivite ve yeterli uykunun büyük önem arz ettiğini vurguladı.

↳ Doğru beslenme ve basit egzersiz hareketleri önemli

Pandemi ile birlikte hayatımıza giren “karantina”nın bireysel sağlığı etkileyen faktörlerden biri olduğunu vurgulayan Kuyumcu, “Karantina uygulamaları ile artan sağlıksız beslenme alışkanlıkları ve fiziksel inaktivite/kilo artışı da kişilerin sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Doğru beslenme ve evde yapılabilecek basit egzersizler, bu dönemde hem bağışıklık sistemine yardımcı hem de stres faktörünü azaltmaya yardımcı olacaktır. Bunlara ek olarak, karantina süreçleri, ciltte daha düşük düzeyde 7-dehidrokolesterol sentezine ve daha az D vitamini üretimine yol açabilmektedir. Kışın D vitamini eksikliğinin viral salgınlarla ilişkili olduğu bildirilmiştir. D vitamini, solunum yolunu korumakta, böylece pnömoniye yol açan bir sitokin fırtınası riskini azaltmaktadır. Dışarıda geçirilen zaman ve dolayısıyla güneşe maruz kalma sınırlı olduğundan, diyetten daha fazla D vitamini alınması teşvik edilir. D vitamini içeren yiyecekler arasında balık, karaciğer, yumurta sarısı ve D vitamini eklenmiş yiyecekler (örneğin süt, yoğurt) bulunur.” dedi.

Pandemi ile anksiyete ve stres seviyeleri arttı

Ayrıca Covid-19 pandemisinde kişilerin beslenme alışkanlıklarını etkileyebilecek diğer bir faktör ise pandemi ile artan anksiyete ve stres seviyeleri olduğunu belirten Dr. Öğr. Üyesi Kuyumcu, yaşanan anksiyete ve stres kişilerde aşırı ya da yetersiz beslenme alışkanlıklarına yol açabileceğini, bunun da uyku bozukluklarını beraberinde getirebileceğini ifade etti.

“Demir”, “çinko” ve “A”, “E”, “B6” ve “B12” vitaminleri hayati önem taşıyor

Bireysel düzeyde viral enfeksiyonlarla savaşmak için beslenme ve diyet önerilerinin beslenme ve bağışıklık arasındaki bağlantıya dayandığına dikkati çeken Kuyumcu; şunları kaydetti: “Ayrıca diyet bileşenleri, bağırsak mikrobiyotasının önemli belirleyicileri arasında yer almakta ve vücuttaki bağışıklık tepkilerini şekillendirebilmektedir. Yeterli miktarda demir, çinko ve A, E, B6 ve B12 vitaminleri alımı, bağışıklık fonksiyonunun sürdürülmesi için hayati önem taşır. Yüksek miktarda mineral, antioksidan ve vitamin içeren sağlıklı ve dengeli bir beslenme düzenini takip ederek beslenme alışkanlıklarına dikkat etmek önemlidir.

Beta karoten en çok tatlı patates, havuç ve yeşil yapraklı sebzelerde bulunurken C vitamini kaynakları arasında kırmızı biber, portakal, çilek, brokoli, mango, limon ve diğer meyve ve sebzeler bulunur. Temel E vitamini kaynakları bitkisel yağlar (soya fasulyesi, ayçiçeği, mısır, buğday tohumu ve ceviz), fındık, tohumlar, ıspanak ve brokolidir. Bağışıklık fonksiyonunun sürdürülmesi için çok önemli olan bir diğer önemli eser element çinkodur. Çinko almak için en yaygın yiyecekler kümes hayvanları, kırmızı et, fındık, kabak çekirdeği, susam, fasulye ve mercimektir.”

Her gün çeşitli taze ve işlenmemiş yiyecekler tüketilmeli

Yeterli ve dengeli beslenen kişilerin daha güçlü bağışıklık sistemleri ve daha düşük kronik hastalık ve bulaşıcı hastalık riski ile daha sağlıklı olma eğiliminde olduğunu söyleyen Kuyumcu, “Bu yüzden vücudun ihtiyaç duyduğu vitamin, mineral, diyet lifi, protein ve antioksidanları almak için her gün çeşitli taze ve işlenmemiş yiyecekler tüketilmelidir. Ayrıca yeterli miktarda su tüketimi ile yağ ve tuz tüketiminin azaltılması gerekmektedir.” diye konuştu. ●

Ağız ve Diş Sağlığı Sağlıklı Yaşamın İlk Adımıdır

Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Timuçin Baykul, ağız ve diş sağlığının önemli olduğunu ancak engelli bireylerin ağız ve diş sağlığının içerisinde bulundukları durumdan dolayı daha da önem arz ettiğini belirterek, “Gelişmiş imkanlara sahip Türkiye’de bulunan ilk ve tek Engelsiz Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesinde hastalarımıza uzmanlaşmış ve entegre bir yöntemle hizmet sunmaktayız” diye konuştu.

↳ SDÜ’nün 25 yıldır ağız ve diş sağlığı konusunda sorumluluğunun bilincinde olarak her geçen gün eğitim ve tedavi hizmetlerinin iyileştirilmesi adına faaliyetler yürüttüğünün altını çizen Prof. Dr. Baykul, fakültenin gelişmiş alt yapısı ve kaliteli eğitimi ile referans fakülteler içerisinde yer aldığını söyledi.

Engelsiz Ağız ve Diş Sağlığı

Engeli bireylerin taşıdıkları özellikler nedeniyle bazı hizmetleri daha özel bir şekilde

alması gerektiğini söyleyen Prof. Dr. Baykul, “Sağlık hizmetlerine erişimin tam ve sürekli olarak sağlanması engelli bireylerin en önemli ihtiyaçlarının başında gelmektedir. Diş hekimliği fakültelerinin ve ağız diş sağlığı merkezlerinin mevcut koşullarında bu hastaların kapsamlı diş tedavilerinin yapılması her zaman mümkün olmamakta ve ağrıyı dindirme amaçlı daha radikal olan diş çekimi gibi tedaviler daha çok tercih edilir hale gelmektedir. Genel ameliyathanesi bulunmayan merkezlerde engelli has-

taların tedavi olanakları bulunmamaktadır. SDÜ Diş Hekimliği Fakültesi Engelsiz Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi ile engelli hasta grubuna ait bir hastanede, bu hasta grubu ile çalışma konusunda tecrübeli ve eğitilmiş personelin yaklaşımı, oluşturulan fiziki imkânlar ve genel anestezi ünitesi ile tüm diş hekimliği uygulamaları yapılabilmektedir. Bu hizmeti uzmanlaşmış ve entegre bir yöntemle sunulması esas alınmaktadır.” diye konuştu.

Türkiye’de İlk ve Tek

Eğitim programlarının DUÇEP gerekliliklerine göre güncellendiğini ve eğitim olanakları bakımından klinik ve laboratuvar

imkanlarının sürekli geliştirildiğini sözlerine ekleyen Prof. Dr. Timuçin Baykul, şunları kaydetti: “Fakültemiz bünyesinde mevcut olan 8 anabilim dalına ait klinik haricinde 65 yaş üstü geriatrik bireylere entegre hizmet sunulan Geriatri Kliniği mevcuttur. 2020 yılı Şubat ayında fakültemiz bünyesinde faaliyete geçen Engelsiz Ağız Diş Sağlığı Hastanesi 27 yatak, 3 genel ameliyathane, 2 sedasyon ünitesi, lokal ameliyathane, geriatri kliniği, 2 adet engelli ünitesi, radyoloji ünitesi, sterilizasyon ünitesi, biyokimya laboratuvarı ile tüm bu imkanlara sahip Türkiye’de ilk ve tek merkezdir.”

Türk Diş Hekimleri Günü Kutlu Olsun

Her yıl 22 Kasım’ın “Türk Diş Hekimleri Günü” ve içinde bulunduğu haftanın da “Ağız ve Diş Sağlığı Haftası” olarak kutlandığını kaydeden Prof. Dr. Baykul, “İnsan yaşamında en önemli unsurlardan biri sağlık ve sağlıklı olmaktır. Sağlığın devamlılığının temini yaşam kalitesinin bir göstergesidir. Bu konuda biz diş hekimlerine ve diş hekimliği fakülte-lerine toplumun ağız sağlığı konusunda bilinçlendirme faaliyetlerinin, eğitim ve tedavi hizmetlerinin yürütülmesi ve iyileştirilmesine yönelik büyük sorumluluk düşmektedir. SDÜ Diş Hekimliği Fakültesi olarak sorumluluğumuzun bilincindeyiz.” dedi. Tüm dünyada özellikli Ağız Diş Sağlığı hizmetleri verecek merkezlerin yaygınlaşmasını temenni eden Baykul, Türkiye’de Bilimsel Diş Hekimliğinin 112. yılını, tüm diş hekimlerinin 22 Kasım Diş Hekimliği gününü ve 16-22 Kasım Ağız Diş Sağlığı Haftasını kutlayarak sözlerini tamamladı. ●

Pandemi Dönemi Alışveriş Alışkanlıklarını Değiştirdi

Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Zihni Tunca, pandemi döneminin alışveriş alışkanlıklarını değiştirdiğini, bu dönemde çevrimiçi alışverişe talebin arttığını belirtti.

↳ Yeni tip coronavirus salgını nedeniyle bireylerin hayatında birçok değişimin yaşandığını kaydeden Prof. Dr. Tunca, bu değişimlerden en önemlisinin ekonomik yaşamda olduğunu vurguladı. Özellikle uzaktan eğitime geçiş sürecinde öğrenci ve öğretmenlerden gelen talep ve evden çalışan kişi sayısındaki artışın bilgisayar ve tablet gibi cihazların satışlarına etki ettiğinin altını çizen Prof. Dr. Tunca, alışveriş pratiklerindeki değişime dikkati çekti.

Pandemi sürecinde dijital çağa çok hızlı adapte olduk

Aynı hanede birden fazla bireyin aynı anda bilgisayar ya da tablet gibi cihazlara ihtiyaç duymasının da bu artışı tetiklediğini söyleyen Prof. Dr. Zihni Tunca: "Pandemi döneminde bireyler olarak dijital çağa ne kadar hızlı adapte olduğumuzun en önemli göstergelerinden birisi, şüphesiz mobil bankacılık hizmetlerinden yararlanan müşterisi sayısının önceki yıla göre 1.2 milyonluk bir artışla 9 milyona ulaşmış olmasıdır. Buna bağlı olarak mobil ödemelerin de yüzde 83'lük düzeye ulaştığını gördük. Fiziksel alışverişlerde ise hijyen faktörü temassız ödemelerin 2.5 kat artmasını sağladı. ATM cihazları kullanımında da benzer bir gelişme yaşanarak karekod ile yapılan işlem

sayısında yüzde 80'e yakın artış yaşandığına şahit olduk." diye konuştu.

Çevrimiçi alışverişte patlama yaşandı

Pandemi kaynaklı dijitalleşmenin bir diğer olağan sonucunun çevrimiçi alışverişlerde yaşanan patlama olduğunu dile getiren Prof. Dr. Tunca, sadece ülkemizde değil tüm dünyada 2020 yılının e-ticaret sektörü için sevindirici bir dönem olarak tamamlandığını vurguladı. Ülkemizde sektörün yüzde 65 büyüme ile 250 milyar liralık bir hacme eriştiğini kaydeden Prof. Dr. Tunca, "Pandeminin de etkisi ile sektörde geçtiğimiz yıl özellikle süpermarket kategorisinde dört kat büyüme yaşanırken, kozmetik ve bakım ürünleri ile ev eşyalarında ise üç kata yakın bir büyüme yaşandığına şahit olduk." diye konuştu.

E-ticarette geçtiğimiz yıllara göre artış yaşandı

Geçtiğimiz yıl yaşanan tüm bu gelişmelerin pek çok tüketiciyi mecburen de olsa geri dönülmez bir şekilde dijital hizmetlere yönelttiğini ifade eden Tunca, dijital bankacılık ve e-ticaret kullanım oranlarının önemli bir ivme kazandığını söyledi. 2021 yılında e-ticaret açısından geçtiğimiz yıl ile aynı oranda olmasa bile önceki yıllardaki artış trendlerinin üzerinde bir artışın gerçekleşmesini beklediğinin altını çizen Tunca, şunları kaydetti: "Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yıl da pandemi ile mücadele kapsamında yaşanacak olan gelişmelerden olumlu ya da olumsuz olarak en çok etkilenme ihtimali bulunan segmentlerin süpermarket, yemek, kişisel bakım ve seyahat olacağı söylenebilir. Ayrıca döviz kurlarında ve vergi oranlarında yaşanabilecek değişimlerin ithalata dayalı bilgisayar ve cep telefonu gibi elektronik ürünlerin satışlarına olumsuz yönde yansıtacağı da tahmin edilmektedir." ●

Kişisel hijyeninize dikkat edin!

Ellerinizi sık sık
en az 20 saniye
boyunca ovarak yıkayın.

covid19.sdu.edu.tr

**SÜLEYMAN
DEMİREL**

Şurup Sağlık Araştırma Dergisi 131

ÜNİVERSİTESİ

Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Öztürk “Pandemi Dönemi Halk Sağlığı Politikaları ve Uygulamaları”nı Anlattı

Üniversitemiz İktisadi İdari Bilimler Fakültesince düzenlenen “Pandemi Dönemi Halk Sağlığı Politikaları Ve Uygulamaları” konulu webinar, Bilim Kurulu Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi Dahili Tıp Bilimleri Bölümü Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Mustafa Öztürk’ün katılımı ile gerçekleştirildi.

İİBF Öğretim Üyesi Doç. Dr. Erdal Eke moderatörlüğünde Zoom uygulaması üzerinden yapılan etkinlikte; Bilim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mustafa Öztürk, tüm dünyayı etkileyen küresel çapta mücadele edilen Covid-19, ülkemizde virüsten korunmak için yapılan uygulamalar ve alınan tedbirler hakkında bilgi verdi.

2019 yılının Aralık ayında Çin’in Wuhan kentinde ortaya çıkan koronavirüsün yakın zaman içerisinde tüm dünyayı etkisi altına aldığı dile getiren Prof. Öztürk, “Virüs ülkemizde ilk olarak 2020 yılının Mart ayında görüldü. Virüs ülkemize gelmeden önce Bakanlığımız bir dizi hazırlık yapmıştı. Hastalığa karşı kullanılan ilaçlar stoklanmıştı, yerli ilaç geliştirilmişti. Ülkemizde koronavirüsün birinci evresini 10 Mart- 1 Haziran, ikinci evresini Haziran ayından Ağustos ayı sonu olarak, üçüncü evresini ise Eylül ayı başından sonrası olarak tanımlayabiliriz.” dedi.

Yorulduk ancak bu süreci birlikte yaşadık

Pandemi sürecinde toplumun bilgilendirilmesinin önem taşıdığını belirten Prof. Öztürk, insanların ilk etapta karantinaya uymakta zorluk çektiğini karantina sürecinde bir araya gelerek hastalığı birbirlerine bulaştırdıklarını söyledi. Maske, mesafe ve temizlik kuralında insanların paniğe kapıldığını da sözlerine ekleyen Öztürk, “Halkımızın önemli kısmı kurallara uydu. Şartlar zordu. İnsanlar mecburen kalabalık ortamlara girmek, toplu taşıma araçlarını da kullanmak durumunda kaldı. Toplu olarak hayatı durdurmak çok zor. Bugüne kadar yapılan kısıtlamalar işe yaradı. Algı güçlendi. Yorulduk ancak bu süreci birlikte yaşadık.” dedi.

Şehir hastaneleri pandemi döneminde ilaç gibi geldi

Şehir hastanelerinin pandemi döneminde önemli rol oynadığını da ifade eden Prof. Dr. Mustafa Öztürk, şehir hastanelerinin her bölümünün istenildiğinde yoğun bakım ünitesine dönüştürülebildiğini bu hastanelerin pandemi sürecinde ilaç gibi geldiğini belirtti.

En son açıklanan kısıtlamalar ile birlikte yükselen vaka sayısının düşme eğilimine girdiğini belirten Öztürk, “Ekim ayında hızla artan ve artmaya devam eden vakaların 20 bin, 32 bin olduğunu gördük. Hastanelerin doluluk oranı çok fazla arttı. Eğer devam etseydi ülke olarak büyük sıkıntıya girerdik.” diye konuştu.

Aşı, bütüncül olarak hastalıklarla savaşmaya yönelik çok önemli bir silah

Virüsün ortada gezdiğini, halk olarak dikkat edilmesi gerektiğinin altını çizen Öztürk, geliştirilen aşılarından da bahsederek aşıların bulaşıcı hastalıkları önlediğini, toplumu korumaya yönelik geliştirildiğini, bütüncül olarak hastalıklarla savaşmaya yönelik çok önemli bir silah olduğunu söyledi. ●

Bilim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Turan Ülkemizin Pandemi Sürecini Değerlendirdi

İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
Sağlık Yönetimi Bölüm Başkanı
Prof. Dr. Ramazan Erdem ve
Sağlık Bakanlığı Koronavirüs
Bilim Kurulu Üyesi Sağlık Bilimleri
Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç.
Dr. Sema Turan'ın katılımıyla "18
Aralık Sağlık İdarecileri Günü"nde
"Sağlık Yönetimi Pandemi Sürecinin
Neresinde» konulu bir söyleşi
düzenlendi.

↳ SDÜ Bilim TV Youtube ve Microsoft Teams Uygulaması üzerinden gerçekleştirilen yayının açılış konuşmasını İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Ramazan Erdem yaptı. "18 Aralık Sağlık İdarecileri Günü" tarihçesi hakkında bilgi vererek sözlerine başlayan Prof. Dr. Erdem, Üniversitemizde 2007 yılında İktisadi İdari Bilimler Fakültesine bağlı olarak açılan Sağlık Yönetimi Bölümünün 2009 yılında eğitim öğretime başladığını ve bugüne kadar 862 mezun verdiğini söyledi. Yönetimin çok önemli temel bir boyut olduğuna vurgu yapan Prof. Dr. Ramazan Erdem, "Hangi düzeyde olursa olsun yönetim bütün faaliyet alanlarını kuşatır. 18 Aralık Sağlık İdarecileri gününün mesleğin gelişimine, meslektaşlarımızın sesine vesile olmasını diliyorum." diye konuştu.

"Dünyayı Etkileyen Bir Salgın İle Yüz Yüzeyiz"

Sağlık Bakanlığı Koronavirüs Bilim Kurulu Üyesi Sağlık Bilimleri Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Sema Turan ise tüm dünyanın ve ülkemizin 10 aydır mücadele ettiği covid-19 salgını hakkında bilgi verdi. Tarih boyunca kitleleri etkileyen salgınların yaşandığını belirten Turan, son yüzyılda yaşanan İspanyol Gribinin çok sayıda kişinin ölümüne neden olduğunu bu gribin ardından tüm dünyayı etkileyen Covid-19 salgınının yaşandığını söyledi. Dünyada 72 milyondan fazla kişinin covid-19 vakası olduğunu ifade eden Turan, "Dünyayı etkileyen bir salgın ile yüz yüzeyiz. Dinamik bir süreç ile karşı karşıyız ve bugünlerde dinamik olmak en önemli kural. Covid-19 pandemisi dünyada sağlık uygulamalarında finansal, personel, kriz yönetimi, ekipman, operasyonel planlar, etik anlamda beklenmedik ihtiyaçlar doğurdu. Salgın süresince planlamamızı çok iyi yapmamız gerekiyor." dedi.

Pandemi başladığından bu yana Ülkemizde bulunan hastanelerde koronavirüs hastalarının hastanede yer bulamaması gibi sıkıntıları yaşamadığına dikkati çeken Turan, "Ulusal otorite, pandemi yönetiminde uluslararası kuruluşlar ile bilgi alışverişinde bulunarak ortak eylem planları hazırlamalı ve bunları uygulamaya koymalı. Ülke olarak pandemi sürecinde Dünya Sağlık Örgütü ile koordineli çalıştık. Bir takım süreçleri birlikte yönettik." dedi.

Pandemi sırasında en zor ve önemli görevin sağlık çalışanlarına düştüğünü belirten Doç. Dr. Turan, tıbbi personelin ve bağlı sağlık çalışanlarının her türlü ihtiyaç ve ruh sağlığının korunması ile ilgili vazifenin sağlık yöneticilerine düştüğünü vurguladı.

"Kurallara Uyarak Kendimizi Korumalıyız"

Her bireyin maske, mesafe ve hijyen kurallarına uyması gerektiğini de sözlerine ekleyen Turan, kurallara özenle dikkat edilerek uyulması gerektiğine vurgu yaptı ve "Kendimizi korumalıyız, kurallara uymak sadece bireyleri değil, ülkeleri ve tüm dünyayı etkiliyor." şeklinde konuştu.

Koronavirüs ilaçları konusunda halk arasında bir bilgi kirliliğinin yaşandığını söyleyen Turan, "Hastanın ilaç kullanmama durumu daha büyük sıkıntılara yol açıyor. İlaç kullanmayarak iyileşeceğini düşünen hastanın bir hafta sonra akciğerlerinde enfeksiyon oluşuyor ve tedavi süreci daha zor hale geliyor." dedi.

Etkinliğin devamında Üniversitemiz mezun olarak kamu ve özel sektörde görev yapan katılımcılar konuşma yaptılar. ●

18 ARALIK SAĞLIK İDARECİLERİ GÜNÜ

Moderatör:
Arş. Gör. Merve Kişi
Arş. Gör. Selin KALENDER
Sakarya Devlet Üniversitesi

18
Aralık
2020
Cuma

Saat: 14.00

ACILIŞ KONUŞMASI
14:00 Prof. Dr. Ramazan ERDEM
SDÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sağlık Yönetimi
Bölümü Başkanı
**14:05 Sağlık Yönetimi Pandemi
Sürecinin Neresinde?**

MEZUN KONUŞMALARI
15:00 Öğr. Gör. Hakan DEĞERLİ
(Bilecik Seyyid Edebali Üniversitesi)
Oğuzhan ÖZER
(Marmara Sifir Hastanesi) - Destek Hizmetleri Müdürü
Hasan Selçuk ULU
(Orta Özer Sar Hospital - Hastaa Yatı Birim Sorumlusu)

Doç. Dr. Sema TURAN
Sağlık Bilimleri Üniversitesi
Sağlık Yönetimi Bölümü
Bilim Kurulu Üyesi

**İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER
FAKÜLTESİ
SAĞLIK YÖNETİMİ
BÖLÜMÜ**

Microsoft TEAMS
Platform: <https://link.sdu.edu.tr/dPCbpPSh>

İnfodemi ile Pandemi Paniğe Dönüşmesin

Covid-19 sürecinde sağlık iletişiminin öneminin daha çok ortaya çıktığını belirten Üniversitemiz İletişim Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Rukiye Çelik, "Doğru ve iyi yapılandırılmış bir sağlık iletişimi, toplumların belirsizlik ve korku ile başa çıkmasını kolaylaştırır, gerekli davranış değişikliğini teşvik eder, hastaları eğitir ve bireylerin korkusunun yerine umut ekebilir." dedi.

↳ Pandemi sürecinde yapılan birçok araştırmaya göre infodemi (yanlış bilgi salgını) popülasyonda anksiyete ve depresyon başta olmak üzere ruh sağlığı problemlerine yol açtığının altını çizen Dr. Öğr. Üyesi Çelik, bireysel bazda sağlığın korunmasında ve sağlık davranış değişikliğinin geliştirilmesinde sağlık iletişiminin ciddi önem taşıdığını söyledi.

Liderlerin bu dönemde ciddi sorumlulukları var

Pandemi döneminde doğrulanmış bilgilerin panik havasına karşı etkili olduğuna dikkati çeken Dr. Öğr. Üyesi Çelik, bu duruma ilişkin siyasi liderler ve sağlık profesyonellerinin sorumluluklarının önemini vurguladı. Dr. Öğr. Üyesi Çelik konuya ilişkin şöyle konuştu: "Mart ayından bu yana dünya genelinde günlük hayat sıra dışı hale geldi. Önceleri Çin, Güney Kore, İtalya gibi sınırlı sayıda ülkede Covid-19 vakaları gözlenirken, Mart ayının sonuna doğru birçok ülke, sert önlemler almak zorunda kaldı. Okullar ve üniversiteler, mağazalar, restoranlar ve şirketler kapatıldı. İş müsait olan pek çok çalışandan evden çalışması istendi ve yine pek çok ülke ve şehir karantina altına alındı. Pandemi yayıldıkça halka açık, dürüst, şeffaf ve geçerli bilgi sağlama ihtiyacı önemli hale geldi. Covid-19'u önleyecek olmasa da doğrulanmış bilgilerin panik havasına karşı etkili bir önlem olduğu aşikar hale geldi. Siyasi liderlerin ve sağlık profesyonellerinin halka doğru bilgiyi aktarma, pandemiyle mücadele etmek için davranış değişikliği gerektiren önlemleri uygulama ve infodemi (bazıları doğru, bazıları yanlış olan aşırı bilgi bolluğunun paniğe yol açması ve pandeminin yönetimini zorlaştırması) engelleme noktasında ciddi sorumlulukları vardır. Bununla birlikte pandeminin başından bu yana neredeyse kaotik hale gelen bilgi akışına olumlu bir yönde müdahale etmek, herkesin elinden gelebilecek bir katkıdır."

Güvenli bilgi akışı infodeminin önüne geçer

Sağlık Bakanlığının kitle iletişim araçları ile "halkı korunma", "hijyen" ve "hastalığın seyrinde yapılması gerekenler" konusunda halkı bilgilendirdiğini vurgulayan Dr. Öğr. Üyesi Rukiye Çelik, hem bireysel hem de kurumlara özel olarak tasarlanan önlem ve korunma mesajlarının halka düzenli ve başarılı bir şekilde iletildiğini kaydetti. Konuya ilişkin Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ve bilim kurulu üyelerinin Twitter hesaplarının kısa sürede çok takip edildiğini belirten Dr. Öğr. Üyesi Çelik şöyle konuştu: "Pandemiye ilişkin veriler, pandemi başlangıcından bu yana günlük olarak verilmiştir. Her ne kadar bu strateji başta halk nezdinde şeffaflık olarak algılanıp güven aşılarsa da yakın zamanda bakanlığın "hasta ve vaka" konusunda yaptığı ayırım, rakamların nüfus açısından benzerlik gösteren ülkelere nispeten çok aşağılarda verilmesi gibi nedenlerle bu güven sarsılmıştır. Buna ek olarak hâlihazırda var olan infodemi, halkın pandemiyle ilgili verilen bilgilere ve aşı konusuna temkinli yaklaşmasına neden olmuştur. Bu noktada sorumlu kişi ve kurumların halka infodemi karşısında destek vermesi, etkili bir risk iletişimini gerçekleştirmesi, halkın sağlık risklerini azaltmak için bilinçli kararlar almasına destek vermesi ve özellikle aşılama aşamasına geçtiğimiz şu günlerde tekrar güven inşa etmesi gerekmektedir. Verilen bilgilerin güvenilir, faydalı, erişilebilir, kabul edilebilir, kapsayıcı, tutarlı ve davranış değişikliğini teşvik edici olması elzemdir. Bu aynı zamanda infodemi ile mücadele konusunda da yardımcı olacaktır." ●

Hamilelik ve Doğum

Sürecinde Doğum

Koçlarının Rolü

Anlatıldı

Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde düzenlenen “Hamilelik Koçluğu” isimli webinar, Microsoft Teams ve Bilim TV YouTube hesabı üzerinden yayınlandı.

↳ Sağlık Bilimleri Fakültesi Arş. Gör. Ayşe Aydın’ının moderatörlüğünde gerçekleştirilen webinar, Doğum Koçu Seyhan Molla, “Doula” yani doğum koçlarının anne adayına verdiği hizmetten bahsetti.

Hamileliğin psikolojik ve biyolojik anlamda değişken bir süreç olduğunun altını çizen Molla, anne adaylarının doğum, hamilelik ve annelik sürecini daha kolay, daha sağlıklı ve daha mutlu geçirmeleri için anne adaylarına destek verdiklerini söyledi. En çok doğum esnasında destek olduklarını belirten Molla, “Doğum koçu, annenin çevresel etkenlerden en az şekilde etkilenmesini sağlar. Psikolojik açıdan zor durumda olduğu için çevresel faktörleri çok iyi yönetemeyebilir. Anne adayının sürece en iyi şekilde adapte olması için çalışır. Sadece normal doğumda değil eğer annenin bilinci açık olursa sezaryen doğumda da annenin yanında olabilir.” ifadelerini kullandı. ●

Süleyman Demirel Üniversitesi Kalitesini ve Yetkinliğini Belgeledi

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından oluşturulan ve ilki 2016 yılında yayınlanan “Üniversitelerin Alan Bazlı Yetkinlik Analizi” çalışması güncellendi.

↳ Üniversitelerin araştırma alanları bazında performanslarının birbirlerine karşılaştırmalı olarak değerlendirilebilmesini amaçlayan rapor, bir üniversitenin kendi bünyesinde yürüttüğü tüm araştırma alanlarından hangilerinde daha yetkin olduğunun analiz edilebilmesine imkan tanıyor.

160 üniversitenin yer aldığı ve 131 araştırma alanının bulunduğu çalışmada Süleyman Demirel Üniversitesi, birçok alanda öne çıkarak yüksek yetkinliğini ve kalitesini kanıtladı. Hacim ve kalite eksenlerine sahip yetkinlik grafikleri çizilirken, Üniversitemiz 33 alanda hacim ve kalite olarak öne çıkarken, 36 alanda hacmi, 9 alanda ise kalitesi ile ön plana çıkıyor.

Bu göstergeler ışığında “Bilgi ve İletişim Teknolojileri”, “Çevre Bilimleri”, “Enerji”, “Fizik”, “Gıda”, “Havacılık ve Uzay”, “İnşaat”, “Madencilik Teknolojileri”, “Makine-İmalat”, “Malzeme”, “Ormancılık”, “Sağlık”, “Sosyal

ve Beşeri Bilimler” alanlarında hacim ve kalite açısından en güçlü olunan alanlar arasında yerini aldı. Tekstil Mühendisliği ve Entegre Havzalar alanları ise hacmen yeterli iken kalite olarak geliştirilmeye müsait alanlar olarak değerlendiriliyor.

Üniversite yetkinlik analizi, hacim ve kalite göstergeleri temelinde gerçekleştirilmiş olup; kalite göstergeleri %60, hacim göstergeleri ise %40 ağırlığa sahiptir. Bu göstergeler şu şekildedir: “Dünyadaki Akademik Birikime Katkı”, “Akademik Değer Yaratıcı Kritik Kitle”, “Ar-Ge ve Yenilik Proje Hacmine Katkı”, “Üniversitenin Türkiye’ye Görece Bağlı Odaklanma Endeksi”, “Yayınların Bağlı Atıf Etkisi”, “Nitelikli Yayın Üretim Kapasitesi”, “Akademisyen Verimliliği”, “Ar-Ge ve Yenilik Projelerinin Niteliği”, “Sanayiye Katkıda Bulunacak Nitelikli Yayın Üretim Kapasitesi”, “Türkiye’nin Uluslararasılaşmasına Katkı”, “Üniversitenin Uluslararasılaşmasına Katkı” ●

Başarı Ödülü

↳ SDÜ Araştırma ve Uygulama Hastanesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı'ndan Dr.Öğr. Üyesi Gülşah USTA İnternational Council of Ophthalmology (ICO)- Türk Oftalmoloji Yeterlilik Kurulu (TOYK) nun ortak yazılı sınavlarını ve sonrasında her yıl dünya çapında uygulanan ileri düzey ICO sınavını başarı ile tamamlayarak "Fellow of İnternational Council of Ophthalmology" FICO ünvanını almaya hak kazandı.

ICO İleri Düzey Sınavına, ICO Standart Sınavların tümünü geçmiş olan dünya genelindeki tüm göz hastalıkları uzmanları girebiliyor. Bu sınavı başarıyla geçenler Fellow of ICO (FICO) ünvanını kullanmaya hak kazanıyor.

Öğretim üyemizi tebrik eder başarılarının devamını dileriz. ●

"Yılın En Başarılı Genç Kardiyologları" İkincilik Ödülü SDÜ'ye

↳ Üniversitemiz Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Dr. Öğretim Üyesi Mevlüt Serdar Kuyumcu, "Yılın En Başarılı Genç Kardiyologları" ikincilik ödülüne layık görüldü.

Türk Kardiyoloji Derneğince düzenlenen "Türk Kardiyoloji Kongresi"nde ödüller sahiplerini buldu. Her yıl kardiyoloji alanındaki bilim insanlarını bir araya getiren kongrede üniversitemiz Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt Serdar Kuyumcu "Yılın En Başarılı Genç Kardiyologları" ikincilik ödülünü aldı.

Toplamda yaptığı 50'den fazla ulusal ve uluslararası makale, bildiri, sunum ve araştırmaya imza atan Dr. Öğr. Üyesi Kuyumcu, bu ödüle layık görülmekten dolayı mutluluk duyduğunu ifade etti. ●

Tartışmalı Poster 1.'lik Ödülü

↳ Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof.Dr. Gonca Sandal, 28. Ulusal Neonatoloji Kongresinde İYeni-doğanlarda Umbilikal Kord Kanı Vitamin B12, Homosistein ve Folat Düzeylerinin Araştırılması başlıklı bildiri ile Tartışmalı Poster 1.'lik Ödülüne layık görüldü. Öğretim üyemizi tebrik eder başarılarının devamını dileriz. ●

Otizimli Bireyler İçin Kamera Karşısına Geçtiler

↳ Isparta Valiliği, Isparta İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Süleyman Demirel Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı tarafından 4-7 Şubat 2021 tarihleri arasında çevrimiçi olarak gerçekleştirilecek Isparta Otizm Kongresi öncesinde otizme ilişkin farkındalığı artırmak amacıyla "Hastalık Değil Farklılık" isimli bir şarkı bestelendi.

İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile SDÜ Araştırma ve Uygulama Hastanesi tarafından hazırlanan projede Üniversitemiz Güzel Sanatlar Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Yıldız Mutlu Yıldız'ın bestelediği, "Hastalık Değil Farklılık" isimli şarkı, İl Millî Eğitim Müdürü Ömer Yılmaz, İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı Fevzi Güçlü, SDÜ Hastanesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ümit Işık, GSF Öğretim Üyesi Dr. Yıldız Mutlu Yıldız ve müzik öğretmenleri tarafından seslendirdi. ●

“Naz ile Sesele Yolculuk” İşitme Engelli Çocuklara Umut Oluyor

↳ Üniversitemiz Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkez Müdürlüğü proje ortağı olarak destek verdiği “Naz ile Sesele Yolculuk” isimli proje başladı. Sivil Toplum Geliştirme Merkezi (STGM) AB programları kapsamında Biyonik Kulaklı Çocuklar Derneği-Akademî işbirliğiyle gerçekleştirilen proje kapsamında KBB/Odyoloji kliniklerinde yenidoğan taramasını geçemeyen ve implant adayı olan işitme engelli çocuğu olan ailelere ameliyat olana kadar ki süreçte yol göstermek amacıyla kaleme alınan resimli “Naz ile Sesele Yolculuk” hikâye kitabının basımı gerçekleştirildi.

SDÜ Engelliler AUM Merkez Müdür Yardımcısı Öğr. Gör. Sinan Tarkan Aslan tarafından yürütülen proje, işitme

engelli bebeğin doğumundan koklear implant ameliyatı olmasına kadar geçen süreç hakkında merak edilen ve izlenilmesi gereken konular hakkında ailelere yol göstermeyi amaçlıyor. Proje kapsamında hazırlanan ve basılan hikâye kitabı, işitme tanısı

koyan tüm kliniklere, koklear implant ameliyatı yapan tıp fakültelerine ve rehberlik araştırma merkezlerine ailelere ücretsiz olarak verilmesi için gönderiliyor. ●

Engelliler Uygulama ve Araştırma

Merkezi İki Stratejik Projenin

Ortağı Oldu

Süleyman Demirel Üniversitesi Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezi, her bireyin eşit imkanlara ulaşabilmesini hedefleyen çalışmalar yürütüyor. Bu kapsamda Üniversitemiz, Herkes İçin Erişilebilir Yaşam Akademisi Derneği (HEY AKADEMİ) tarafından yürütülen iki önemli projenin stratejik ortağı oldu.

Sporda Farkındalık Oluşturmak İçin “Birlikte Pedallayalım”

↳ Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı desteği ile HEY AKADEMİ tarafından yürütülen Üniversitemiz Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezinin de stratejik ortağı olduğu “Birlikte Pedallayalım” adlı proje ile spor alanında engellilere farkındalık oluşturulacak.

Proje kapsamında Isparta yerinde görme engelli bireylerin bisiklet sporuna yönelmelerini teşvik etmek, görme engelli ve engelli olmayan bireyleri aynı sportif aktivitede buluşturmak amacıyla şehrin ilk tandem bisiklet takımı kurulacak. Sosyal entegrasyon ve toplumsal bütünleşmeye katkıda bulunmayı hedefleyen proje ile görme engelli bireylere ve bu spor branşına ilgi duyan engelli olmayan pilot adaylarına eğitim seminerleri düzenlene-

cek. Büyükşehirlerde kurulu bulunan tandem takımlarından seçim yapılarak, Isparta’da çadırli kamp ve tandem bisiklet festivali yapılacaktır.

Görme engelli bireyler, “Tandem Bisiklet” adı verilen, çift kişilik, dört pedallı bisikletler ile bu sporu yapmaktadırlar. Pilot adı verilen engelli olmayan bireyin direksiyonda olduğu ve copilot olarak arka koltukta bulunan görme engelli bireyin aynı anda ve aynı hızla senkronize bir biçimde pedal çevirmeleri ile bisiklet sürüşü yapıldığı tandem bisiklet sporu Türkiye’de büyükşehirlerde yaygın olarak yapılmaktadır.

SDÜ “Engelli Hakları İzleme ve Savunuculuk Ağı” Projesinin Stratejik Ortağı

Ayrıca Protect Defenders EU desteği ile

Herkes İçin Erişilebilir Yaşam Akademisi Derneği (HEY AKADEMİ) tarafından yürütülen Üniversitemiz Engelliler Uygulama ve Araştırma Merkezinin de stratejik ortağı olduğu “Engelli Hakları İzleme ve Savunuculuk Ağı” adlı proje kapsamında engelliliğe bakış modelleri, hak temelli anlayış ile engellilik, ayrımcılık, mobing gibi alanlarda eğitim setleri erişilebilir olarak hazırlanacak ve 2021 yılının ilk yarısında çeşitli eğitim seminerleri düzenlenecek. ●

YENİ ÖĞRETİM ÜYELERİMİZ

Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı
Romatoloji Bilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi

Hasan Ekrem ÇAMAŞ

Fatsa-1984

İlkokul-Orta:
Fatsa Dumlupınar İlkokulu

Lise: Fatsa Anadolu Lisesi

Mezuniyet: Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi- 2009

Uzmanlık:
Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi -2017

Görev Yerleri:
Ordu İl Ambulans Komuta Kontrol Merkezi: 2009-2010

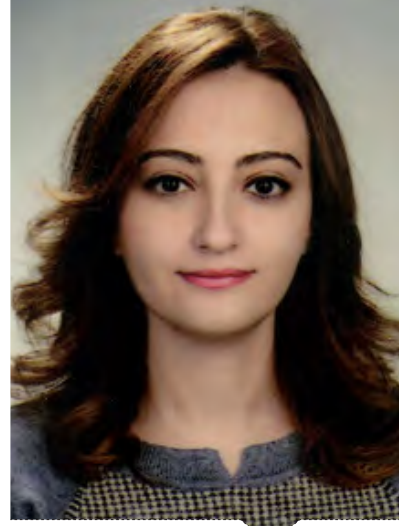
Ordu Kumru Karacalar Aile Sağlığı Merkezi: 2010-2012

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi asistanlığı: 2012-2017

Çorum Hitit Üni. Erol Olçok Eğitim ve Araştırma Hastanesi Göğüs Cerrahisi Kliniği: 2017-2018

Rize Devlet Hastanesi Göğüs Cerrahisi Kliniği: 2018-2020

Evli / İngilizce
Temmuz 2020 itibarıyla Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi'nde göreve başladı.

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Dr. Öğretim Üyesi

Müge Atar

1985 Isparta doğumlu

İlkokul-Ortaokul:
Burdur Gazi İlkokulu- Burdur Anadolu Lisesi

Lise: Isparta Süleyman Demirel Fen Lisesi

Mezuniyet: Hacettepe Üniversitesi- 2009

Uzmanlık:
Ankara Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hematoloji ve Onkoloji Hastanesi- 2014

Yandal Uzmanlık:
Süleyman Demirel Üniversitesi-2018

Görev Yerleri:
Kocaeli Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesi- Pediatri Uzmanı- 2014-2015

Kocaeli Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesi- Çocuk Endokrin Uzmanı- 2018-2019

Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi- Çocuk Endokrin Uzmanı-2019-2020
Evli / İngilizce

Ağustos 2020 itibarıyla Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi'nde göreve başladı.

Maskesiz dışarı çıkmayın!

Tokalaşma, sarılma
gibi yakın temaslardan
kaçın.

covid19.sdu.edu.tr

**SÜLEYMAN
DEMİREL
ÜNİVERSİTESİ**

SDÜ Hastanesinden Milli Ağaçlandırma Günü Seferberliğine Destek

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 'Geleceğe Nefes' kampanyası dahilinde Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi çalışanları adına 2 bin 500 adet fidan dikimi yapıldı.

↳ Ekolojik, ekonomik ve sosyal açıdan büyük öneme sahip olan ormanlarımızı korumak, sürdürülebilir şekilde yönetmek ve gelecek nesillere daha yeşil bir Türkiye bırakmak amacı ile her yıl 11 Kasım günü saat 11.00'de düzenlenmesi kararı alınan "Milli Ağaçlandırma Günü" seferberliğine Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi de tüm çalışanları adına ağaç dikerek dahil oldu.

'Geleceğe Nefes Dünyaya Nefes' sloganı ile başlatılan ve Isparta Orman Bölge Müdürlüğü'nün katkıları ile gerçekleştirilen ağaç dikim programında hastane çalışanları sosyal mesafe kuralları çerçevesinde ağaçlarının dikimini yaptı. ●

Büyük Önder Atatürk'ü Saygı ve Minnetle Anıyoruz

↳ Cumhuriyetimizin kurucusu, milli mücadelemizin mimarı Büyük Önder Atatürk, ebediyete intikalinin 82. yılında, tüm yurt genelinde olduğu gibi hastanemizde de anıldı. Hastane binası önünde gerçekleştirilen törene, hastane idarecileri, akademik ve idari personel katıldı. Atatürk'ün ebediyete intikal ettiği saat olan 09.05'te sirenler çaldı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın ardından tören sona erdi. ●

ÖĞRETİM ÜYELERİMİZ

Göğüs Cerrahi
Anabilim Dalı

Prof. Dr. Rasih YAZKAN

SDÜ Tıp Fakültesi
Göğüs Cerrahi
Anabilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. İsa DÖNGEL

SDÜ Tıp Fakültesi
Göğüs Cerrahi
Anabilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Ekrem ÇAMAŞ

SDÜ Tıp Fakültesi
Göğüs Cerrahi
Anabilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Emre AKIN

SDÜ Tıp Fakültesi
Göğüs Cerrahi
Anabilim Dalı

hastane.sdu.edu.tr

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ

Süleyman Demirel Üniversitesi Doğu Yerleşkesi / Çünür - ISPARTA
T. 0 246 211 2000 F. 0 246 211 28 30 - 211 28 32

/sduhastanesi

/sduhospital